

EXPERIÈNCIES DE RESURRECCIÓ DES DE LA FE CRISTIANA I L'ACOMPANYAMENT PERSONAL

Pasqües d'avui

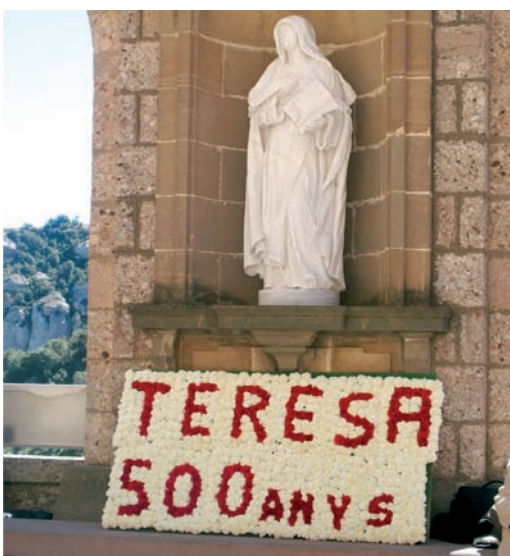

MN. CINTO BUSQUET:
«En els ulls de la
Cristina he vist que
Jesucrist Ressuscitat
realment ha vençut
la mort»

P 3 a 5 i 10

Centenars de persones, la majoria vinculades a les famílies teresiana i del Carmel, es van reunir dissabte 28 de març a Montserrat, coincidint amb el dia exacte del cinquè centenari del naixement de santa Teresa de Jesús. Després de la missa es va formar un panell floral amb la inscripció «Teresa, 500 anys».

Teresa Sans

P 16 i 17

Sumari

- 8 Campanya dels salesians a favor dels infants sirians
- 20 Els manaments, útils per anunciar l'Evangeli
- 21 Barcelona: lliurament de premis sobre la família
- 24 P. Gregori M. Estrada, «in memoriam»
- 25 Sibil·la pasqual a l'església de Santa Maria del Mar

Editorial

La Pasqua de Martín Patino

«No oblidaré mai la forta emoció que em va colpir profundament en el recés dels exercicis espirituals de preparació per a l'ordenació sacerdotal, a la ciutat d'Ulm, quan vaig contemplar la catedral il·luminada com una torxa de foc assentada sobre el turó proper que dominava tota la ciutat (...) vaig sentir com una gran fuetada que em va fer estremir tot l'esperit. El Senyor volia que em dediquéssim especialment a la reconciliació entre els espanyols (...) es tractava d'una nova manera de sentir la meua relació amb Déu i amb els homes. Una crida clara a prendre'm seriosament la divisió entre vencedors i vençuts que perviu en la consciència col·lectiva dels espanyols. Vaig entendre que havia d'ajudar amb totes les meves forces a superar la memòria de la guerra civil i reconèixer els errors que havíem comès tots dos bàndols» (V. Gómez-J.M. Benítez, *31 jesuïtes es confessen* (2003) pàg. 451-452). El protagonista d'aquesta vivència quasi mística era un jesuïta de 32 anys, José María Martín Patino, que acaba de morir als 90 després de tota una vida consagrada a l'entesa i a la reconciliació, tal com ho havia experimentat lluny de la pàtria aquell dia de l'any 1957. Una necessitat que avui, més de mig segle després, en certa manera, segueix vigent. Durant la transició espanyola, el P. Martín Patino, braç dret del cardenal Tarancón, va propiciar l'encontre de centenars d'agents socials per dissenyar un nou model de societat. Setmanalment organitzava a la residència de les monges benedictines de la Congregació de la Presentació de Maria de Madrid, una reunió i un dinar amb el cardenal. Per aquell convent, que anomenaven «les monges del Pare Patino», en els

darrers anys del franquisme i primer de la democràcia, hi van passar la major part dels personatges que havien de tenir un paper destacat en el canvi de règim. Provicari general de l'arxidiòcesi de Madrid, va poder intervenir en la redacció d'alguns articles de la nova Constitució, especialment en el 16è que regula les relacions de l'Estat amb les confessions religioses. Promotor i ànima de la Fundació Encuentro, va organitzar fòrums de diàleg entre els pobles d'Espanya, sobretot amb els bascos i els catalans; entre empresaris i sindicats... sempre des de la finesa i la saviesa d'un membre fidel de la Companyia de Jesús. «Estic segur que a l'altre costat de la mort rebré una abraçada immensa del Pare i de molts jesuïtes i amics de totes les tendències culturals i polítiques que aquí m'han ofert generosament la seva amistat.» Tenim la certesa que aquesta haurà estat la seva Pasqua.

L'efemèride de la setmana

Dia 11 d'abril del 1963: el papa Joan XXIII signa l'eucaristia *Pacem in terris*.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Via Crucis / Via Lucis

Inseparables. És el camí que recorrem cada dia amb les seves ombres i llums. És el mateix camí de Jesús, creu i Llum, per a Ell, però també per a nosaltres, plenament identificat, Font de vida per a tots i per sempre. D'Ell —de Jesús—, ens diu la fe que «tingut per un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins a la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exaltat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè en el nom de Jesús tothom s'agenolli i tota llengua reconegui que Jesucrist és Senyor» (cf. Fl 2,7-11). La Llum ha il·luminat la Creu i som atrets cap a Ell.

El papa Francesc diu que «hi ha cristians l'opció dels quals sembla la d'una Quaresma sense Pasqua» (EG 6). Via Crucis sense Via Lucis, una creu sense Llum. Una realitat decebedora, carreró sense sortida, frustració total, mort sense resurrecció. «Comprenc —segueix el Papa— les persones que tendeixen a la tristesa per les greus dificultats que han de patir, però a poc a poc cal permetre que l'alegria de la fe comenci a despertar-se, com una secreta però ferma confiança, fins i tot enmig de les pitjors angoixes: «Em trobo lluny de la pau, he oblidat el benestar [...] Però quelcom porto a la memòria, quelcom que em fa esperar. Que l'amor del Senyor no s'ha acabat, no s'ha exhaurit la seva tendresa. Cada dia es renoven. Gran és la seva fidelitat!»

Els relats de la Passió han de conduir-nos als de la Resurrecció, els relats de la Creu ens han de portar als de la Llum, no sols com a vivències d'unes jornades que vivim una vegada a l'any, sinó com la manera habitual de viure, cada dia. Acostumats que ens convoqui més la mort que la vida, necessitem d'una conversió personal i pastoral que ens orienti cap a una major celebració de la Vida en el cor de la comunitat cristiana i de la societat —és el món que Déu estima i Jesús ha vingut a salvar-lo— per tal que la Llum pasqual del testimoni cristià arribi a totes les perifèries.

Tots els que fem possible Catalunya Cristiana us desitgem bona Pasqua

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronà, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Josep M. Boixareu, Carme Borbonès, Mercè Cano, Agustí Codinach, Delfí Dalmau, Montserrat Esteve, Jaume Gabarró, Jaume González, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Salvador Pié-Ninot, Joan Piñol, Quique,

Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Federico Wals, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Camins de Resurrecció

L'educador social Eduard Sala ens dóna les claus per a un bon acompanyament

Samuel Gutiérrez

Bona part de la seva vida havia exercit la prostitució en condicions absolutament deplorables. Sense llar, alcohòlica, amb VIH i finalment amb un càncer que avançava rapidísimament i que se l'estava emportant. Tot li anava en contra, la seva qualitat de vida era nefasta. Enmig, però, de tanta foscor, l'Antònia (nom fictici) encara podia exclamar: «Mai no he estat tan feliç com ara, perquè he estat algú per a algú.» Feia aquesta confessió una tarda de primavera, mentre passejava amb l'Eduard Sala, nou cap d'acció social de Càritas, per un modest carrer barceloní que en aquell moment es trobava estranyament florit.

Per al seu acompanyant, un educador social amb molts anys d'experiència i un fort compromís cristià, la història de l'Antònia és avui un testimoni eloqüent del misteri pasqual de mort i resurrecció. «Ningú no es recupera si no hi ha ningú a qui importi», afirma convençut citant sant Vicenç de Paül, «aquesta és la clau d'un bon acompanyament». Ho diu no només per l'Antònia, sinó per tantes i tantes persones que al llarg de la seva vida ha vist passar de la tenebra a la llum: «He estat testimoni privilegiat de moltíssimes resurreccions de persones que gairebé ningú no donava res per elles.» Assegura, però, que perquè aquest miracle sigui possible calen almenys tres requisits: cal ser-hi per veure-ho, cal ser-hi pacientment i cal tocar i deixar-se tocar el cor: «Quan has fracassat tantes vegades i has decidit tirar la tovallola, necessites que algú cregui en tu per tornar-te a donar una oportunitat.» Acompanyar, per a l'Eduard Sala, és «ser algú per a algú», sense jutjar, sense dir el que s'ha de fer, sense generar relacions de dependència... Acompanyar l'altre sempre és «trepitjar terra sagrada, i s'ha de fer de puntetes». O més encara, s'ha de fer descalç, perquè és fonamental deixar-se tocar per l'altre, que és qui marca realment el ritme i la direcció del pelegrinatge que cal emprendre: «A l'hora de la veritat, o t'estimes la gent i et deixes tocar per ella, o en realitat no ets significatiu per a ningú.»

Escolta i reconeixement

Fa un bon grapat d'anys que l'Eduard Sala tracta amb persones molt fragilitzades per la vida, víctimitzades socialment... Ara, des de Càritas diocesana de Barcelona, on exerceix com a cap d'acció social, però també abans, com a director de l'Obra Social de Santa Lluïsa de Marillac. És un deixeble avançat en l'escola de sor Genoveva Masip, la mare Teresa de les Rambles, que és qui el va iniciar, segons reconeix, en l'art de l'escolta: «Un bon acompanyant és qui sap escoltar des del cor i qui sap reconèixer en l'altre la seva dignitat i el seu valor de forma incondicional.»

L'escolta és un element cabdal,

La icona de l'amistat presideix la taula de treball de l'Eduard Sala.

«Acompanyar l'altre sempre és trepitjar terra sagrada i s'ha de fer de puntetes»

imprescindible, en l'acollida i l'acompanyament de persones. I tot i que la donem per suposada, no és gens fàcil fer-la bé: «Massa gent escolta per respondre i això ja no és escoltar. Escoltar vol dir restar absolutament obert a l'altre. És el seu temps, són les seves paraules i el seu significat... Cal saber restar callats, deixar-se sorprendre per l'altre, sense donar res per suposat.» «Massa vegades —continua dient Sala— acompanyem des d'una certa prepotència tècnica. Acabem donant receptes sobre la vida dels altres i no estem legitimats per a això. Hem d'es-

coltar des del cor i saber desvetllar en l'altre el que hi ha de bo i millor.»

La imatge de la pedra preciosa és un bon exemple del que també passa molt sovint amb les persones més vulnerables: «Són pedres sotmeses a altes pressions i temperatures, que quan les veus tens la temptació de dir que no aporten res interessant: són lletges, semblen massisses, dures... Quan les parteixes hi ha un gran buit, produït per les situacions complicades de la vida, però sempre trobem també un diamant en brut.» Per a l'Eduard Sala, que des de fa uns quants anys exerceix també com a *coach* personal, aquestes pedres, com les persones, evocuen experiències de resurrecció: «Intento no perdre això mai de vista. Si no sintetitzem amb la pedra preciosa que hi ha a l'interior de l'altre, no tenim res a fer... O tens una mirada d'amor sobre l'altre, o no l'ajudaràs en absolut.» Aquest és el segon element clau d'un bon acompanyament: el reconeixement de l'altre: «Com a cristià això vol dir tenir la mirada de Jesús, és a dir, reconèixer la sacralitat i la dignitat de cada persona humana.»

Recorda, per exemple, el cas del Francisco, un home que va estar molts anys a la presó i que després va acabar en un dels recursos socials de l'obra social de les Filles de la Caritat. «Era un home que feia por —explica—. Un dia em va dir que no volia que celebréssim el seu sant: que s'enfadaria molt i que destrossaria el centre si ho fèiem. Jo acabava d'arribar i li vaig dir a sor Rosario que era millor fer-li cas. Però pel que sigui, ella no ho va fer i va començar a cantar. Tothom s'hi va afegir i en Francisco va plorar aquell dia com un nen... Vaig descobrir

aleshores que havia estat abandonat per la seva mare i que sota la imatge d'home dur hi havia un cor i una persona plena de tendresa i sensibilitat... I vaig decidir no oblidar mai que dins de cada mur sempre hi ha un diamant en brut, sempre: algú que vol ser algú per a algú.»

Exigència evangèlica

En el Francisco, en l'Antònia, en tantes i tantes persones que ha conegut al llarg de la vida... l'Eduard Sala reconeix el gran misteri de la mort i la resurrecció de Jesús. Un misteri que ha esdevingut per a ell, com a cristià, el centre de la seva vida i la font de la seva vocació de servei envers els més desfavorits: «Només podem acompanyar des de l'amor i per l'amor, que en definitiva, és l'únic manament que hem rebut de Jesús.»

Per al cap d'acció social de Càritas, la Pasqua és la festa més important de l'any i la viu molt intensament. Des de fa ja uns quants anys marxa per Setmana Santa a Taizé, on ha descobert la seva particular font d'aigua viva. Responent a la crida feta pel papa Francesc, vol esdevenir ell mateix un «home càntir», capaç de sadollar la set dels altres. I perquè això sigui possible sent la necessitat d'omplir-se abans de l'aigua que brolla fins a la vida eterna. «Acollir i acompanyar les persones, en la situació que es trobin, no és una opció que puguem escollir —acaba dient—. És una exigència evangèlica! Des de la fe, som cridats a estimar incondicionalment l'altre, a empoderar-lo, com es diu actualment, perquè pugui esdevenir ell mateix protagonista de la seva història.»

Esclat de llum en la foscor de la mort

Colpidora lliçó de vida d'una nena de vuit anys amb un càncer terminal

S.G.

«No ploreu, perquè jo estic bé.» Aquestes paraules de la petita Cristina un dia abans de la seva mort encara ressonen amb força al cor dels seus pares. Han esdevingut el valuós llegat espiritual de la seva filla, una preciosa nena de vuit anys que, després de divuit mesos molt durs de lluita contra el càncer, ja descansa en el Senyor. El seu testimoni colpidor l'ha recollit i publicat recentment a la revista *Ciutat Nova* el sacerdot Cinto Busquet, que ha acompanyat la Cristina i la família al llarg d'aquest dolorós procés. «La mirada de la Cris no l'oblidaré mai—expressa el prevere focolari—. Els seus ulls m'han fet veure que el Crist Ressuscitat realment ha vençut la mort.»

Quan encara no fa un mes del traspass de la Cristina, els seus pares, Joan Manuel Casanovas i Laura Abella, han accedit a compartir, amb senzillesa, la seva experiència de foscor i de llum. La mort de la seva filla ha estat també, per a ells, una autèntica experiència pasqual: la Cristina ja no hi és físicament, i la troben moltíssim a faltar, però estan convençuts que ella viu per sempre i que, des del cel, ja intercedeix pels seus. Al costat de la Cristina, aquesta entranyable família de La Cerdanya ha enfortit la seva fe i ha estat capaç de viure el tràgic desenllaç final amb molta pau i serenor. «La fe ha estat el pal de paller que ha sostingut el dia a dia de la Cris i de la seva família», revela Mn. Busquet, que va preparar la nena per rebre el mes de febrer passat la primera comunió: «La Cristina ha tingut una catequesi molt especial: Jesús mateix ha estat el seu mestre. Es va prendre molt seriosament la invitació de Jesús als seus deixebles a prendre la pròpia creu i a seguir-lo.»

Tot i trobar-se en un moment molt delicat, enmig de forts dolors, els seus pares asseguren que la primera comunió va suposar per a la Cristina tot un punt d'inflexió: «En aquest moment del procés estava molt cansada, realment abatuda. Però rebent Jesús va rebre una força immensa i se sentia convençuda a afrontar tot el que tenia al davant.» «Quan veia la Cristina patint aquells dolors —explica el seu pare—, aquelles nafres que a vegades li sortien a la boca i que no li permetien menjar amb normalitat, quan veia tot això que feia que la seva vida fos molt difícil, em preguntava d'on li venia la força per tirar endavant.» I afegeix: «Veia en la nostra filla la força de Crist a la creu. Sembla increïble que això es pugui veure en una nena de vuit anys. Amb el seu testimoni, a mesura que hem avançat en tot el procés, s'ha anat reforçant la meua fe. Gràcies a la Cristina jo tinc més fe ara que abans i també tinc més força.»

Lliçó d'esperança

Als seus només vuit anys, la Cris ha impartit lliçons magistrals d'esperança des del llit de l'hospital. «No es va queixar mai. Sempre va continuar lluitant i sempre mirava de trobar la

La Cristina va rebre al febrer la primera comunió.

Amb els seus pares i germans a la Sagrada Família.

part positiva de cada situació», apunta el seu pare. «La nostra filla ha deixat un exemple no tan sols dins de la família, sinó també al nostre entorn de gent més propera—afegeix el Joan Manuel—. Sé que molts dels nostres amics, i també els seus amics d'escola o de jocs, se'n recordaran sempre de la Cristina i que en moments determinats ella esdevindrà referent per enfocar millor les coses i per ser més conscients que la majoria d'ells són afortunats.» «Certament, a mi no m'agrada que li hagi hagut de passar una cosa així a la meua filla —continua dient—. És quelcom que em desagrada profundament, perquè ha causat molt de dolor; però no em queixo. Nosaltres som uns privilegiats. També perquè som cristians i tenim fe. Tot això ens ha de servir per millorar i fer les coses bé, encara que sigui només millorant el nostre

«La mirada de la Cris no l'oblidaré mai. Els seus ulls m'han fet veure que el Crist Ressuscitat realment ha vençut la mort»

entorn més pròxim.» En aquest procés de creixement, malgrat les adversitats, ha tingut un paper cabdal l'acompanyament, començant per «l'increïble equip de professionals i voluntaris de l'Hospital Sant Joan de Déu». «El personal treballava les vint-i-quatre hores perquè la Cristina se sentís bé—agraeix la Laura—. Tots encantadors, sempre dirigint les converses cap a la nena

amb paraules que ella pogués entendre i amb molt d'afecte, amb mirades d'aquelles que no se t'obliden.» «Hi havia moments que, quan entràvem al Sant Joan de Déu, no semblava que entréssim en un hospital —assegura—. Al primer moment, sovint jo tenia una mica de por, perquè, encara que semblés que tot anava bé, jo sabia que li farien quimioteràpia i que al cap de dues hores la Cris es trobaria fatal. Tanmateix, la reacció d'ella era sempre sorprenent. Estava contenta pensant què em dirà aquell, què em farà aquell altre. La veritat és que hi havia també una colla de voluntaris fantàstics que viuen només pels nens, per fer-los feliços.»

La força de Déu

Una voluntària del departament d'espiritualitat de Sant Joan de Déu visitava cada dimarts la Cristina per explicar-li coses «boniques» sobre la fe. Ella mateixa, cada vegada més interessada a saber coses de Jesús, ho havia demanat. Li portava la Bíblia en dibuixos per a nens i li llegia i explicava. «La Cristina en gaudia —reconeix la seva mare—. Necessitava aquest suport per poder tirar endavant.»

Precisament aquesta fe, tan inusual en una nena tan petita, ha interpellat moltíssim la gent. Entre ells, Mn. Cinto Busquet, que se sent «privilegiat d'haver pogut compartir tan íntimament un moment tan sagrat i decisiu». «Ha estat un anar contemplar i acollint respectuosament l'acció de Déu en la vida de la Cristina i de la seva família —agraeix—. Després de cada visita, em sentia enriquit en el meu camí de seguiment del Crist. La seva presència era evident en la Cristina. La seva identificació amb Jesús crucificat i ressuscitat era cada vegada més palpable a mesura que s'acostava la mort. Puc dir, com el pare de la Cristina em deia, que la meua fe n'ha sortit enfortida.»

El capellà focolari coneixia la família des de feia dos anys, poc abans que es diagnosticués la malaltia. Quan va saber que havien detectat un càncer a la Cristina, s'hi va posar en contacte i es va oferir a acompanyar-los. «L'essencial en aquests casos —acaba dient— és no voler ensenyar res. Cal fer costat, de manera discreta, i estar disponible quan és el moment. Un acompanyament adient només pot sorgir d'un esperit autèntic de pregària. És només Déu qui pot donar la força per afrontar un repte tan dolorós. La millor preparació és el desig d'estimar, de compartir, de consolar. He tingut altres experiències d'acompanyament com a capellà, però és la primera vegada que ho faig de manera tan directa i personal amb un infant de vuit anys.»

«Per primera vegada sé què és la felicitat!»

La Marisa ha refet la seva vida gràcies al Centre Sara de Càritas

Eduard Brufau

Fa vint anys Càritas va obrir a la parròquia del Santíssim Salvador de Sabadell el Centre Sara, que acull i rehabilita persones en situació d'exclusió social i infectades amb el VIH, sovint amb toxicomanies de llarga durada. Un bon equip d'educadors socials i professionals mèdics ajuden la quinzena d'interns a deixar enrere realitats molt dures i conflictives.

Laia Pérez de Olaguer, directora del Centre Sara, explica a *Catalunya Cristiana* que els usuaris que atenen «vénen de processos d'exclusió severos i molt sovint han passat llargues temporades vivint al carrer. Són persones amb perfils complexos: poden tenir trastorns de personalitat, toxicomanies diverses des de molt joves, llaços familiars trencats... Per tots aquests motius arriben aquí amb una gran càrrega de soledat i de culpa, i el procés de recuperació sol ser molt lent. No és fàcil que recuperin l'autonomia, que tornin a creure en ells mateixos. Per això aquí els ajudem creant un ambient de confiança, com si fos una família».

Així que una persona arriba com a intern al Centre Sara se li assigna un tutor amb qui es planifiquen una sèrie d'objectius. El primer any tots els objectius es dirigeixen cap a la salut orgànica i psicoemocional, i sobretot cap a tractar la toxicomania. Aquest tractament específic de desintoxicació es fa en un centre de dia. Laia Pérez de Olaguer parla del procés que segueixen els interns al Centre Sara: «El primer pas és que es vagin adaptant a la casa, a la convivència i a la dinàmica grupal. La convivència és important perquè permet que vagin trobant conductes i maneres de relacionar-se sanes. Més endavant, quan tot això ja està més treballat, podem afrontar el futur concret de cada persona. En aquesta segona fase se'ls fa una formació, i poden entrar al projecte Terranova de jardineria, on es desenvolupen les capacitats de cadascú que no s'havien posat mai en funcionament. Cobren un petit sou segons la feina i se senten útils i dignes. A partir d'aquí es pot parlar de treballar en un altre centre i poden passar a viure en pisos compartits.»

Testimoni lluminós i agraït

Per a la directora del Centre Sara un dels exemples més reeixits de persones rehabilitades és el de Marisa Aledo, que ha passat de dur una vida de marginalitat a ser completament autònoma i viure sola. La mateixa protagonista ens ho explica: «Abans jo era una mala persona: em drogava, no tenia escrúpols cap als altres i si havia de fer mal a algú tant se me'n donava. Era molt antisocial. Al mateix temps em sentia molt desgraciada, perquè pensava que no m'estimava ningú, i com que havia patit tant era molt negativa, trista i tot ho veia molt fosc.» La Marisa recorda molt bé la seva arribada al Centre Sara: «Quan vaig arribar aquí

estava perduda del tot, realment no sabia on era. Però a poc a poc vaig anar coneixent tot l'equip del Sara, els vaig anar agafant confiança i m'hi vaig entregar totalment. Recordo que deia a la directora, la Laia: "Fes de mi el que vulguis, perquè confio plenament en tu." I així em vaig posar a les seves mans. Gràcies a tots els treballadors del centre vaig aprendre a conviure amb els companys, a comprendre'ls, i vaig canviar els meus hàbits negatius per altres de més saludables. Al Sara tots aprenem a ser una gran família, i ens sentim tractats com a veritables membres de la mateixa casa. Això per als interns és molt important, perquè molts de nosaltres no hem tingut una família.»

Aquesta antiga interna del Centre Sara es desfà en elogis cap a tots els responsables del centre. Després de

«Al Centre Sara tots aprenem a ser una gran família, i ens sentim tractats com a veritables membres de la mateixa casa»

viure anys en el dolor, la marginalitat i el sense sentit, la inestimable ajuda i dedicació de tantes persones que l'han acompanyada en el procés ha despertat en la Marisa una actitud d'agraïment lluminós i entenedor: «I tant que estic

agraïda a totes aquestes persones! Els professionals del Sara m'han posat en el bon camí! Tot l'equip ha treballat molt amb mi, han fet un gran esforç i vull ser cada vegada millor perquè aquest esforç seu es reflecteixi en mi. Jo els veig com àngels perquè ens ajuden, no ens jutgen mai i suporten totes les nostres estupideses... Ells t'ensenyen la llum, i quan la veus sempre més la vols seguir.»

Per la seva banda Laia Pérez de Olaguer ens diu com el testimoni de la Marisa és també per als responsables i treballadors del centre un motiu d'alegria i d'estímul: «Estem molt contents del procés que la Marisa ha pogut fer, és un exemple molt encoratjador per a nosaltres. No estem acostumats a sentir totes aquestes paraules boniques que ens diu la Marisa. Ella té una necessitat de comunicar-nos-ho, de dir que ens estima, i ens adonem que en aquesta societat es fa difícil rebre aquestes paraules d'agraïment i d'amor. D'ella n'hem d'aprendre, perquè no és fàcil dir "t'estimo".»

Preguntem a la Marisa per la seva vida espiritual, per si aquest gir de resurrecció que s'ha produït en ella també té un reflex en la vivència religiosa: «En la meua vida anterior havia perdut la fe, estava desencantada i la tristesa m'impedia veure Déu. Però al centre vaig sentir la gràcia de Déu, com si aquesta hagués entrat en mi a través de les persones que m'ajudaven. La meua experiència és que aquí hi ha la mà de Déu, perquè el Sara treu un mal de la societat per purificar-lo i el torna net a la societat.»

Ara la Marisa, un cop guarida de les seves ferides, pot dur una vida plenament autònoma, del tot inserida socialment: «Ara ja visc sola en un pis que m'ha facilitat Càritas i treballa en el projecte Terranova de jardineria, iniciativa del mateix Centre Sara. A més, des de fa un any i poc em puc atansar als meus fills tal com ells necessiten i es mereixen. Ara, per primera vegada a la vida sé què és la felicitat! Però no m'ho vull quedar per a mi, per això estic escrivint la meua experiència per fer-ne un llibre i poder-la compartir amb els altres.»

Avui la Marisa pot dur una vida autònoma i sobretot feliç gràcies a l'acompanyament i l'ajuda de moltes persones. El seu és un testimoni de gratitud immensa cap a tots aquells que l'han ajudada a renéixer i un missatge d'esperança per a totes les persones que, immerses en la desesperació, creuen que ja no tenen sortida.

Pelegrinatges 2015

Pelegrinatge a

Terra Santa

Del 15 al 22 de juny

NORD D'ITÀLIA:

Ruta de Joan XXIII

Del 15 al 19 de juny

ARMÈNIA HISTÒRICA: cristianisme al Caucas

Del 3 al 16 d'agost

Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs
sants armenis en un recorregut únic per tres països:
Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia. Arribarem,
entre d'altres llocs, fins a la bíblica muntanya Ararat.

MAIG / **4 - 12 Uzbekistan:** La ruta de la seda

JULIOL / **13 - 21 Canadà:** Costa del Pacífic

JULIOL / **6 - 10 Castella:**
Ruta de santa Teresa d'Àvila

JULIOL / AGOST / **26 - 2 Jordània:** Ruta bíblica

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

OCTUBRE / **18 - 31 Japó:** Gran imperi d'Orient

AGOST / **3 - 12 Terra Santa i Petra**

SETEMBRE / OCTUBRE **21 - 3 Etiòpia:**
Ètnies, cristians i tribus del sud

NOVEMBRE / **Pèrsia:** Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

El Papa subratlla que l'estil del cristià és la humilitat

Presideix la celebració del Diumenge de Rams

ACI
Ciutat del Vaticà

Al tancament d'aquesta edició, el papa Francesc iniciava les celebracions de Setmana Santa amb el Diumenge de Rams. La plaça de Sant Pere va quedar desbordada de pelegrins que van acudir a la celebració en un matí de primavera. Al centre de la plaça, on hi ha el famós obelisc, el Pontífex va beneir les palmes i els rams d'olivera.

En la seva homilia, el Pontífex va animar a seguir el camí de Jesús amb humilitat i a no renegar-ne, perquè «l'amor ens guiarà i ens donarà forces». Francesc va parlar sobre «la humiliació de Jesús», una paraula que «ens desvetlla l'estil de Déu i del cristià: la humilitat». I sobre aquest estil va destacar que «no deixarà mai de sorprendre'ns i posar-nos en crisi: no ens acostumarem mai a un Déu humil» perquè «humiliar-se és, abans que res, l'estil de Déu: Déu s'humilia per caminar amb el seu poble, per suportar les seves infidelitats».

«En aquesta setmana que ens mena cap a la Pasqua, seguirem aquest camí de la humiliació de Jesús. I només així serà "santa" també per a nosaltres.» A continuació, Francesc va avançar alguns dels esdeveniments dels quals els fidels en seran testimonis. «Veuem el menyspreu del caps del poble i els seus enganys per eliminar Jesús. Assistirem a la traïció de Judes, un dels dotze, que el vendrà per trenta monedes. Veuem el Senyor capturat i tractat com un delinqüent, abandonat pels seus deixebles; portat davant del sanedrí, condemnat a mort, fuetejat i ultratjat.» També «escoltarem com Pere, la "roca" dels deixebles, el negarà tres vegades. Sentirem els crits de la multitud, incitada pel caps, demanant que Barrabàs quedi lliure i que a Jesús el crucifiquin. Veuem com els soldats se'n burlen, el vesteixen amb un mantell color porpra i el coronen d'espines. I després, al llarg de la via dolorosa i als peus de la creu, sentirem els insults de la gent i dels caps, que se'n riuen de la seva condició de Rei i Fill de Déu.»

Precisament, «aquesta és la vida de Déu, el camí de la humilitat. És el camí de Jesús, no n'hi ha cap altre. I no hi ha humilitat sense humiliació». Tornant a l'actitud de Crist, que va fer seva «la condició de servent», el Bisbe de Roma va aclarir que, en efecte, la humilitat vol dir servei, significa deixar espai a Déu negant-se un mateix, «despullant-se», com diu l'Escriptura».

«Aquesta és la humiliació més gran. Hi ha una altra via, contrària al camí de Crist: la mundanitat. La mundanitat ens ofereix el camí de la vanitat, de l'orgull, de l'èxit. És una altra via», va alertar el Papa. «El maligne la va proposar també a Jesús durant quaranta dies al desert. Però Jesús la va rebutjar sense dubtar-ho. I, amb ell, també nosaltres podem vèncer aquesta temptació, no només en les grans ocasions, sinó també en les

circumstàncies ordinàries de la vida.» Una de les propostes per fer-ho va ser que «ens ajuda i ens conforta l'exemple de molts homes i dones que, en silenci i sense fer-se veure, renuncien cada dia a ells mateixos per servir la resta: un familiar malalt, un ancià sol, una persona amb discapacitat. Pensem també en la humiliació dels qui, per mantenir-se fidels a l'Evangeli, són discriminats i en pateixen les conseqüències en la pròpia carn».

Un exemple que també es pot veure en els perseguits. «Pensem en els nostres germans i germanes perseguits per ser cristians, els màrtirs d'avui: no reneguen de Jesús i suporten amb dignitat insults i ultratges. El segueixen pel seu camí, empesos per l'amor a Nostre Se-

nyor i Salvador. L'amor ens guiarà i ens donarà força. I on ell hi és, nosaltres també hi serem», va acabar dient.

JMJ

El Diumenge de Rams l'Església va celebrar la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), que en aquesta ocasió fa el 30è aniversari des que va ser instituïda per Joan Pau II, amb el lema «Benaurets els purs de cor, perquè veuran Déu».

El papa Francesc va enviar un missatge a tots els joves i els va animar a rebel·lar-se contra la cultura que banalitza l'amor i el redueix a la qüestió sexual: «Benvolguts joves, en la cultura del que és provisional, relatiu, molts prediquen

que l'important és gaudir del moment, que no val la pena comprometre's per a tota la vida, fer opcions definitives, per sempre, perquè no se sap què passarà demà.» «Jo, en canvi, us demano que sigueu revolucionaris, us demano que aneu a contracorrent; sí, en això us demano que us rebel·leu contra aquesta cultura de la provisionalitat (...). Jo tinc confiança en vosaltres, joves, i demano per vosaltres. Atreviu-vos a anar a contracorrent. I atreviu-vos també a ser feliços», va expressar el Papa en el seu missatge signat el 30 de gener, memòria de sant Joan Bosco.

Francesc va recordar també la figura de Joan Pau II perquè «intercedeixi per la nostra peregrinació a la seva estimada Cracòvia» l'any 2016.

Església en sortida

Oscar Romero: el camí difícil d'un màrtir

Leticia
Soberón

San Salvador es prepara amb fervor per a la beatificació, el 23 de maig, d'Oscar Romero, arquebisbe de San Salvador des del 1977 fins al seu assassinat el 23 de març del 1980.

El retard en els tràmits per a la seva elevació als altars ha fet aparèixer tota una sèrie d'explicacions més o menys veraces. Una va ser la instrumentalització que podien fer de la seva beatificació els grups d'esquerra, la qual cosa va congelar durant anys el procés en la Congregació per a les Causes dels Sants. El papa Bergoglio va desbloquejar la situació i va reconèixer-ne el martiri.

Joan Pau II sabia bé que Romero era un testimoni de Jesucrist enmig d'una situació convulsa i polaritzada. Havia defensat sense descans cada vida humana i havia exigít equitat en una societat iniquament injusta. Aquestes causes no admetien un llenguatge moderat, i la seva opció per defensar els més desprotegits va provocar les ires dels qui es beneficiaven d'aquesta situació abjecta,

o dels qui identificaven el seu llenguatge amb una reivindicació ideològica.

Aquesta darrera lectura s'allunya completament de la realitat. Igual que el papa Francesc, Oscar Romero tenia una espiritualitat pregona i un amor enorme a l'Església. No n'entenia, de bàndols ni d'impulsar la violència en cap de les seves manifestacions. Vivía una passió profunda per Crist, i en Ell per totes les persones, particularment —heus aquí el motiu pel qual el van assassinar— pels qui patien la pobresa, la ignorància, la violència estatal i l'oblit. Romero va haver de jugar-se la vida i se la va jugar perquè uns altres la guanyessin.

Llegir l'Església en termes únicament sociològics, sempre ens mena a errors. Entendre els sants tan sols com a éssers humans, també. Ho són, per exemple, però totes dues realitats estan habitades per vida sobrenatural, d'alguna cosa que les transcendeix i els fa superar les més difícils contradiccions, en una síntesi divina anomenada Caritat.

Síria

Els somnis dels infants i joves sirians

Campanya dels salesians a favor dels més petits

Encara hi ha escoles que no han estat bombardejades.

Els salesians intenten que les vides dels nens no es trenquin del tot.

Rosa María Jané Chueca

«Els missioners salesians que treballen al país ens expliquen gairebé cada dia les seves necessitats. Com després de quatre anys de guerra la situació cada vegada és una mica més complicada. A Síria necessiten de tot: aliments, medicaments, roba d'abric, seguretat... Davant d'aquesta realitat no podem restar impassibles.» Així explica a *Catalunya Cristiana* la portaveu de les Missions Salesianes, Ana Muñoz, com va sorgir la campanya «Els somnis de Síria», que té com a protagonistes els nens, nenes i joves d'aquest país castigat per una violència que sembla no tenir fi. No en va, la infància i la joventut són la raó de ser de la família salesiana...

Els més petits són el col·lectiu més vulnerable en aquest conflicte. Tot i això, comenta Muñoz, «no volíem quedar-nos amb la idea negativa... perquè malgrat tot el que viuen aquests nens, nenes i joves desitgen que acabi el conflicte per poder fer realitat els seus somnis i construir una Síria millor per a tothom».

Els missioners salesians estan presents a Alep, Damasc i Kafroun, dins de Síria, però també es troben al Líban i Turquia, on «fan tot el possible per ajudar centenars de famílies sirianes que fugen de la guerra», ens explica la portaveu de Missions Salesianes. I afegeix: «Per a nosaltres, els refugiats i les víctimes de la guerra de Síria han esdevingut una prioritat.»

L'objectiu de la campanya «Els somnis de Síria» busca que els nens, nenes i joves víctimes de la guerra siguin escoltats i que l'opinió pública no s'oblidi que a Síria hi ha un conflicte. Tanmateix, «no ens oblidem que hi ha necessitats urgents i, per això, també demanem la col·laboració dels ciutadans. Centenars de famílies sobreviuen gràcies als missioners sale-

sians. Síria és avui un país on el 53% de la seva població viu en pobresa extrema», assegura Ana Muñoz.

A Síria les xifres ens parlen de més de 10 milions de persones que necessiten ajuda humanitària. Amb aquesta campanya, més de 600 nens, nenes i joves que assisteixen als centres salesians en poden resultar beneficiats. En aquests locals troben un espai segur on se'ls ajuda a viure com el que són: nens. Com afirma Muñoz, «als centres juvenils de Damasc i Alep centenars de menors i joves hi acudeixen cada dia per jugar, fer tallers... També els missioners salesians ofereixen ajuda a centenars de famílies necessitades perquè almenys puguin cobrir les seves necessitats més bàsiques».

Seqüeles de la guerra

Viure una guerra sempre és una experiència traumàtica, i més encara quan es tracta de menors. En aquest sentit, Ana Muñoz reconeix que «les seqüeles psicològiques dels nens, nenes i joves que viuen la guerra seran molt difícils de superar. La violència, la por i la mort els han trencat les vides. Molts infants ja no poden anar a l'escola perquè ha estat bombardejada, han hagut d'abandonar casa seva després d'haver estat atacats, la majoria han perdut familiars o amics, uns quants han estat tirotejats per franc tiradors, uns altres han estat segrestats...». A tot això cal, sumari els talls d'energia i les mancances alimentàries.

Més de 250.000 persones han mort, de les quals més de 8.000 són nens i nenes; 50.000 estan desaparegudes; sis milions han abandonat casa seva; tres milions més han deixat el país; 212.000

«Caminava pel carrer amb una sensació estranya, no hi havia gaire gent, de sobte vaig mirar al capdamunt de l'edifici que tenia al davant, hi havia franc tiradors! Una de les bales em va fregar el cap. Vaig arrencar a córrer cap a casa»

SAMI, 12 ANYS

«Ja no puc anar a l'escola perquè va ser bombardejada. No visc a casa meua perquè ha quedat reduïda a runa després d'un atac i he perdut diversos familiars per culpa de la guerra»

TALA, 13 ANYS

«Quan el conflicte s'acabi vull fer les coses que abans no vaig fer mai i, sobretot, ajudar en la reconstrucció de Síria perquè sigui un país millor»

CAROL, 15 ANYS

«No vull que tot això torni a passar i quan tot acabi m'agradaria treballar per construir una societat civilitzada i avançada. No voldria viure en un país analfabet i ignorant»

LIN, 11 ANYS

persones viuen assetjades; 670.000 nens i nenes han hagut d'interrompre la seva educació... i podríem continuant donant més xifres...

Els petits viuen amb por i amb els seus drets fonamentals continuament trepitjats. És per això que els missioners salesians s'aboquen amb la infància i

joventut «perquè les seves vides no es trenquin definitivament», subratlla Ana Muñoz. Per això promouen activitats recreatives, educatives i de lleure. «La seva tasca a Síria és proporcionar una mica d'esperança, esdevenir un suport. Per a molts, la sola presència dels missioners salesians, que podrien haver marxat del país, és una veritable ajuda. El seu coratge i compromís és admirable perquè ningú no ha volgut deixar a l'estacada els qui més ho necessiten», afirma Muñoz.

I no és que els missioners salesians siguin immunes a aquesta situació de guerra, ells viuen el conflicte com la resta de la població, «amb por i una certa tristesa», apunta Ana Muñoz. «Diuen que s'han acostumat a la inseguretat, a viure amb por, però el més difícil és veure les cares tristes de la gent, la manca de motivació, veure que els nens s'han acostumat a la guerra i coneixen el nom de les armes, el silenci quan se sent una explosió propera... però treuen forces del coratge que demostren els joves, nens i nenes.»

A les tres cases dels salesians a Síria, Alep, Damasc i Kafroun, la situació és molt complicada. Falten aliments, medicines, combustible, aigua... «Les activitats normals s'han vist afectades per aquestes noves necessitats», indica la portaveu de Missions Salesianes, «a més hi ha una gran inseguretat. Als patis dels nostres centres han caigut bombes i bales».

Malgrat tot, és cert que la vida s'obre pas a través de la mort i la destrucció. Així, Ana Muñoz sosté que els més petits «somien que la fi de la guerra arribi aviat i puguin viure en pau. Volen construir una Síria millor, on hi hagi respecte i diàleg. Els joves i els menors sirians tindran a les seves mans el futur del país i nosaltres restem al seu costat perquè els seus somnis es facin realitat».

Més informació: www.misionessalesianas.org

«Hem de conèixer el magisteri del Papa per distingir la manipulació de l'expectativa autèntica»

Mons. José Ignacio Munilla, bisbe de Sant Sebastià

Joan Piñol

El bisbe de Donostia, José Ignacio Munilla (Sant Sebastià, 1961), és un apassionat dels mitjans de comunicació. Com a tal, viu amb entusiasme l'estil comunicatiu del papa Francesc. El 7 de març va impartir una conferència sobre aquest tema a l'assemblea anual de socis d'E-cristians. Davant de 200 persones, va destacar la gran fita del Papa: «Ha sabut portar el querigma al telenotícies.»

Les intervencions del Papa de vegades creen confusió...

Ell fa una opció personal: prefereix la claredat a la precisió. A més, hem d'acostumar-nos a distingir el Magisteri de l'Església. A vegades fiquem en el mateix sac l'homília de la Casa Santa Marta i les frases de l'encíclica. Però, paradoxalment, té més ressò mediàtic l'homília que l'encíclica. Allà on l'Església té més precisió és on és menys llegida i on té més claredat és on té més ressò.

Això té el seu risc...

Però també algú que sigui molt asèptic possiblement acabi per no comunicar res. El que el Papa ens ensenya és a no tenir por d'aprendre caminant. No hem de caure en la temptació de no arriscar-nos per no caure.

Amb Francesc, sembla més pa-pista El País que La Razón. Com pot ser això?

Juguen la carta de la pretesa contraposició entre Francesc i Benet XVI. Em va sorprendre quan li van preguntar al Papa sobre el sacerdoti de la dona i ell va dir que l'Església no l'acceptaria i que era una doctrina definitiva. Si això ho hagués dit algú altre, la crítica hauria estat furibunda. Però va passar desapercbut.

Moltes de les seves intervencions cauen en l'oblit.

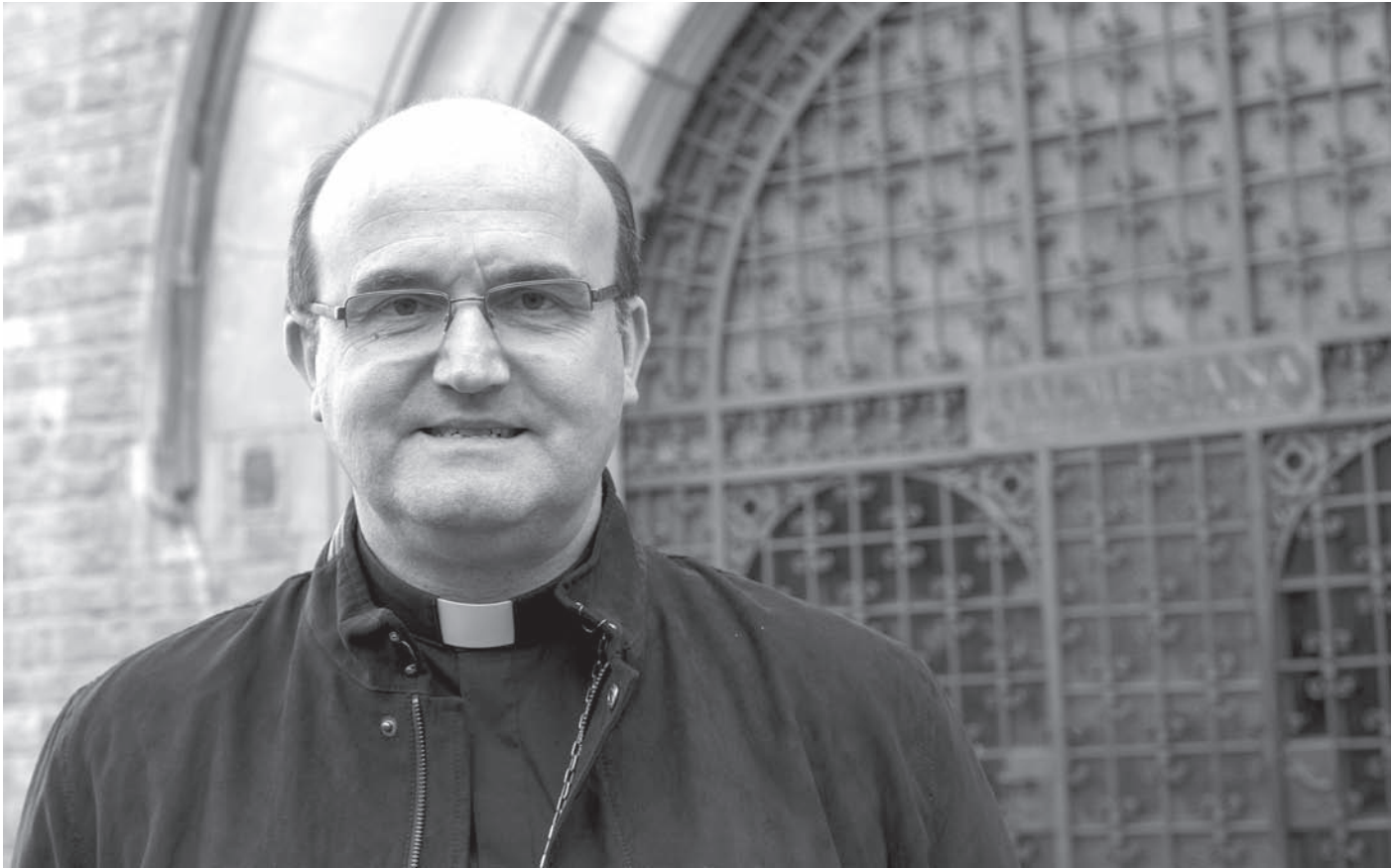
És veritat, ell pot fer grans denúncies profètiques, però després seran pre-visiblement silenciades. La qual cosa vol dir que els mitjans catòlics tenen el gran repte de fer un observatori real del Papa. Perquè estem encantats que el Papa tingui aquest seguiment en els mitjans de comunicació, encara que sigui parcialment i, a voltes, interressadament.

Sovint sentim a dir: «Això, amb el papa Francesc, canviarà.»

Cal tenir un coneixement profund del Papa per distingir el que és manipulació i el que és expectativa autèntica.

El Papa ha marcat un perfil molt valent de comunicació. L'han d'imi-

Agusti Codinach

tar els bisbes espanyols?

No crec que es tracti de copiar el Papa. Si ho féssim significaria no creure en la força del carisma que ha rebut cada bisbe. Perquè no som delegats del Papa, sinó pastors que han rebut cadascun d'ells una missió directa de Jesucrist. A més, en l'Església hi ha la capacitat de complementar-se els uns als altres. Formem una orquestra i cal que hi hagi trombons, platerets i violins. Tenim la tendència a dir: aquest desafina. Però no, cal que hi hagi un trombó i també un clarinet. Que no ens faci por que els bisbes tinguin papers diversos.

Quin paper té l'Església en el procés de pau del País Basc?

Nosaltres no interferirem en els processos que des de les administracions es facin, però l'Església està cridada a mantenir l'especificitat de l'Evangeli tot creient que l'home es pot convertir i que pot plorar els seus pecats.

Ara es parla que els terroristes reconeixin el dany causat.

Ens sembla positiu, però creiem que hem de mantenir l'esperança que és possible el penediment. No només reconèixer el dany causat. Possiblement el nombre de conversions serà molt limitat, però crec que és una qüestió que no depèn de nosaltres.

És difícil la tasca pastoral en una societat fragmentada per qüestions polítiques?

Reconeixem que hi ha un pluralisme pel que fa a la identitat política, però al mateix temps la nostra aportació és ressaltar que la nostra identitat és principalment teològica. La identitat política hi és, però és menys important. Som l'Església catòlica i portem en el DNI la nostra catolicitat i la nostra concepció de fraternitat entre tots els pobles.

CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP Tel. NIF

A/e:

Edició paper 135€ Edició digital 90€

Edició en català Edició en castellà

Forma de pagament

Únic pagament per any Dos pagaments semestral

Xec nominatiu que adjunto Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a: Catalunya Cristiana (Departament de Subscripcions) Comtes de Bell-lloc, 67-69 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

«Hem de mantenir l'esperança que és possible el penediment dels terroristes»

Punt de vista

Raquel Martín

Ajuda a l'Església Necessitada

Esperança a Erbil

Als centres de refugiats de la zona cristiana d'Erbil (Kurdistan) hi ha dones que continuen plorant per haver perdut un fill a causa dels míssils de l'Estat Islàmic. Homes que set mesos després d'haver abandonat la seva ciutat continuen sense feina. Infants acostumats ja a viure entre barracons i a jugar entre bidons d'aigua o runa.

Als jardins de la parròquia Mar Elia hi viuen 110 famílies en casetes prefabricades. El pare Douglas coordina aquest centre. Aquest sacerdot caldeu coneix bé el dolor que pateixen tots ells, perquè va ser segrestat i torturat el 2007 a Bagdad. En aquest temps de Pasqua posem el focus en la vida nova que neix fins i tot als camps de refugiats dels cristians perseguits al Pròxim Orient.

El pare Douglas rep la delegació d'Ajuda a l'Església Necessitada i no ens amaga ni endolceix la realitat: aquests cristians estan trencats, atemorits, aterrits. Però a la vegada que ens expliquen les seqüeles de la violència i les grans necessitats que pateixen, obre d'una en una les portes dels barracons construïts per l'Església per facilitar-los la vida.

La principal és una biblioteca per als infants. Tots els llibres en perfecte ordre a la seva lleixa, els llapis classificats i les taules arreglades per llegir amb el seu petit llum.

Mentre el pare Douglas ens explica com aquí els cristians refugiats viuen en comunitat, obre la porta d'un altre petit barracó amb ordinadors per ensenyar informàtica. Assegura orgullós que aconsegueix que les dones aprenguin a fer servir internet. Algunes d'elles no s'havien assegut mai davant d'una pantalla d'ordinador.

Hi ha més de 20 llocs. Impossible imaginar-se una sala d'aquestes característiques aixecada sobre el fang d'aquest camp de refugiats.

Cal continuar endavant, preparar-se, no aturar-se, ni bloquejar-se davant de la que pot haver estat la prova més gran de la teva vida, com és sortir en estampida a causa de la violència jihadista, repeteix contínuament el P. Douglas.

I efectivament en aquest camp de refugiats un obser-

va que la vida continua i que l'esperança és més forta que el dolor. És imponent. La vida que ofereix aquest sacerdot trenca els esquemes. Obre una nova porta d'un altre prefabricat i apareix la sala de música. Aquí s'ensenyen a tocar instruments de corda i de vent. També hi ha maraques i instruments típics iraquians. Música en un centre de refugiats? Més que mai, diu amb una seguretat aclaparadora el sacerdot iraquia.

En aquest campament hi ha cinema amb crispates i està en projecte una sala de perruqueria, un forn i un taller de costura. Es pot afirmar que la vida ha vençut la mort? Aquí sí. L'Església no abandona aquests 120.000 cristians iraquians que ho van deixar tot per Jesús. Amb Ell sempre es pot tornar a començar.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

No al servilisme

Crist va venir al món no pas per ser servit, sinó a servir. Tota la vida de Jesús va ser un veritable servei. El lavatori dels peus als deixebles, el dia del Dijous Sant, és una escena que no s'esborra de la memòria del cristià. Un servei que culminà en la creu del Calvari i que es féu clar en la Resurrecció.

Servir els altres, per a un cristià, és un servei. Innombrables seguidors del Senyor, al llarg de la història del cristianisme, han subratllat fortament el manament de servir, de donar la vida.

El servei és una virtut arrelada en la caritat. Aquesta

virtut és exigència de servei. Això no obstant, el servei no té res a veure amb el servilisme. En efecte, hi ha persones que volen ser servides. Solen ser caricatures de la humanitat. «Cerquen i cerquen servidors muts que els adulin per un grapat de monedes.» Monedes reals i també virtuals. Perquè el servilista sol caure en el parany de pensar que algun avantatge o altre traurà de l'adulat.

El servei engendra homes i dones amb una gran personalitat. Fa créixer humanament i també en el seguiment de nostre Senyor.

La vida —és així— és una gran oportunitat que no es pot defugir. «*Carpe diem*», deien ja els antics. Ara també se sol dir en el sentit d'esprèmer, tant com es pugui, el plaer. La vida és un regal i s'ha de viure a ple pulmó. Com s'aconsegueix? Vivint-la com un servei i un lliurament als altres.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Ou-Pasqua-Bíblia

Al plat ritual del Séder de Pessah, hi ocupa un lloc preferent un ou, generalment dur.

Per si algun lector ho ignora, adverteixo que es tracta del Sopar Pasqual que la cultura jueva celebra i oficia com a record, homenatge i memorial de la sortida de l'esclavitud a Egipte a la llibertat del desert, avançament del do de la terra d'Israel.

Cal dir que en els comentaris i les explicacions actuals es posa l'accent en la llibertat. El Pessah (que significa *pas*, del qual es deriva el mot *pasqua*) és la gran festa de la llibertat del poble jueu.

A l'època bíblica aquest sopar ritual estava regulat amb detall als textos del Pentateuc. Ja en temps de Jesús hi havia alguna variant. N'assenyalo només una. Els comensals no estaven drets amb el bastó a la mà, etc., sinó asseguts a terra, recolzats en un colze, a la manera d'un convit grec.

La comunitat samaritana segueix al peu de la lletra el text de la Torà. Les famílies que ara viuen al cim del Garizín, la seva muntanya santa, es reuneixen per matar, escorxar, rostir i menjar els anyells pasquals. He visitat aquest lloc alguna vegada i alguns membres orgullosos m'han donat moltes explicacions. En conec la litúrgia a través d'un reportatge televisiu que va oferir Telepace. La túnica blanca que vesteixen els membres, joves i adults, queda totalment tanyida de sang. L'«espectacle», malgrat que ells se senten molt ufansos per tantes televisions estrangeres que hi van i que paguen, a nosaltres ens resulta desagradable.

Jerusalem destruïda i dispersats els habitants, el món jueu posterior, desbandada la casta sacerdotal i levítica, no podrà disposar d'anyells pasquals, sacrificats al temple i segons les normes, així que acudeixen al terreny simbòlic, com a realitat substitutiva. En la solemne safata central de la taula, juntament amb altres ingredients, es col·loca un os de xai.

I l'ou que titula aquesta ressenya i que deia que ocupa un lloc destacat al plat ritual? Se'n desconeix l'origen. Ara bé, ningú no dubta del seu encert. Una imatge simbòlica del misteri de l'existència, estimula, manifesta i proclama la vida.

Quan per entorns jerosolimitans un es mou per la Muntanya de les Oliveres, no gaire lluny de la basílica de Getsemaní, i entra en la vistosa església russo-ortodoxa de Maria Magdalena, se sorprèn amb la iconografia i la llegenda d'aquesta dona santa que s'hi proclama.

La de Magdala, tot mostrant un ou a l'emperador Tiberi, li diu: «Crist ha resuscitat!» L'emperador se'n riu i li diu: «Això és tan cert com que l'ou es tornarà vermell.» Evidentment, de seguida es va tenyir d'aquest color. (Continuaré)

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

El somni de Jacob

Jacob, seguint les indicacions dels seus pares, es dirigeix a Padan-Aram per casar-s'hi i evitar les filles de Canaan, com vol Rebeca, la seva mare (Gn 28,10-22). Els progenitors, en aquella època, tenien molt a dir en l'elecció matrimonial. En ple viatge, decideix fer nit en un lloc determinat, perquè el sol s'havia post. Pren una pedra, se la posa per capçal i es posa a dormir. Jacob té el somni famós de l'escala que, des de terra, arriba fins al cel. Per ella, els àngels pugen i baixen. El Senyor, situat a dalt de l'escala, li dirigeix unes paraules de benedicció, de promesa i de suport. Jacob es desperta i exclama: «Realment el Senyor és present en aquest lloc, i jo no ho sabia.» I ple de temor considera aquesta zona, que anomena Betel, com «la casa de Déu i la porta del cel».

Jacob emprèn un viatge iniciàtic per construir el seu futur. Abandona les seguretats de la seva família, de la seva terra... Es desplaça cap al que és desconegut. Abandona casa seva i decideix dormir al ras, sota les estrelles. No li donen facilitats, sinó objectius. Ha de construir la seva pròpia vida en un paratge nou.

El cansament de la jornada i les primeres fosques de la nit l'obliguen a descansar. S'adorm i té un somni. Hi ha revelacions que es produeixen en l'àmbit dels somnis. No n'hi ha prou de tenir-lo, cal interpretar-los. L'escala indica procés. Qualsevol itinerari té esglaons i gradació. Les arrels són a la terra, perquè el procés personal no exigeix renunciar a l'antropologia, a la psicologia..., però s'endinsa al cel, com a àmbit de l'espiritualitat i transcendència. Déu, que es presenta proper, el beneeix i li promet que l'acompanyarà sempre.

Es desperta i comprèn que Déu és present, encara que ell no ho sabia.

Tota experiència, tota recerca, tot lloc pot transformar-se en porta del cel

Quantes vegades les persones que fan un itinerari espiritual, que busquen l'empremta de Déu en tots els esdeveniments, que sospiren per trobar-se en la seva presència... ignoren que el tenen davant! Per això, cal despertar-se, és a dir, obrir

el ulls a la llum i el cor de Déu. L'escala serveix tant per pujar cap a l'àmbit de la divinitat com perquè aquesta descendeixi pels graons fins a la nostra pròpia biografia. D'aquí sorgeix la trobada, que ho canvia tot. No és estrany que Jacob consideri el lloc com la casa de Déu, perquè Déu resulta accessible, encara que sigui en el misteri. Tota experiència, tota recerca, tot lloc pot transformar-se en porta del cel. La pedra, que ungeix, es converteix en el testimoni i el símbol d'una nova relació amb Déu. Jacob fa els seus vots, però no s'hi atura, sinó que prossegueix l'itinerari espiritual. Tindrà temps de tornar, però ha de mirar endavant.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Víctimes d'altres víctimes...

A vegades la nostra impotència queda més palesa com més necessitem comptar amb recursos per atendre les necessitats dels qui ens envolten. És aleshores quan recordo aquells passatges de l'Evangeli on Jesús s'havia d'escapolir de la gent per cercar una mica de silenci i de pregària.

I és que no n'hi ha prou amb la bona voluntat per ajudar tots els que ho necessiten. Sempre dic que no som salvadors ni redemptors de ningú però, quan arriba l'ocasió d'ajudar i em sento impotent, m'ho he de recordar una altra vegada per no desanimar-me.

Amb el joc es perd més del que es guanya

Fa uns dies vaig rebre una trucada telefònica que em demanava una entrevista per a una noia que s'ho estava passant molt malament. L'endemà la vaig rebre ignorant, de moment, què la duia a demanar ajuda.

Em vaig trobar amb una dona relativament jove, amb un somriure encisador però que traspuava molta tristesa amagada i molta lluita secreta. De seguida em va posar al corrent de la seva «tragèdia», malgrat que ella no la considerava com a tal: el seu marit es jugava tots els diners que guanyaven i una mica més. Això el duia a amargar el seu caràcter i a carregar la seva angoixa amb ella que es convertia així en víctima de la seva addicció. La cosa —em va dir— va començar amb una intenció bona: aconseguir diners per al guariment del seu fill, víctima d'una malaltia que requereix molta cura i medicaments. El nen viu al país natal del matrimoni i està a cura de l'àvia a qui han d'enviar els diners.

Però, tots sabem que en el joc es perd molt més del que es guanya i que acaba per arrossegar el jugador a una addicció de la qual és difícil sortir-ne. I, el que és pitjor, genera conductes pròpies de qualsevol addicció que poden acabar en violència domèstica i maltractament, com en el cas de la noia en qüestió. Vaig fer tot el possible per animar-la i demostrar-li la meua empatia davant del seu problema, i li vaig prometre fer el que estigués a les meves mans.

De seguida em vaig posar en contacte amb una persona que es dedica a pal·liar aquests problemes, coneixent-ne la resposta: «Si ell no vol posar-se en mans d'experts, no hi ha res a fer.» Ho sabia. També, que és necessari que la persona reconegui que té un problema i que s'ha de guarir.

Mentrestant, dues persones són víctimes d'un patiment: ell, víctima de la seva addicció i de la violència que sovint comporta. Ella, víctima d'un marit a qui ja comença a dubtar si s'estima tant com per viure aquesta situació.

Jo, l'única cosa que tinc clara és que no podem jutjar des de fora cap de les dues posicions o conductes. La del ludòpata que pateix per aconseguir diners o la de la mare i esposa amb el doble patiment de les dues malalties: la del fill llunyà i la del marit massa a prop.

Zoom

Eduard Brufau

Els familiars de les víctimes i l'opinió pública assisteixen amb astorament i dolor a les evidències de la investigació: el xoc la setmana passada d'un avió contra els Alps amb 150 persones a bord no va ser cap accident; el copilot va maniobrar expressament per fer estavellar l'avió. A hores d'ara encara no se saben els motius que van dur-lo a cometre aquesta matança. Els bisbes catalans i tota l'Església han ofert pregàries per totes les víctimes.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Potència de la resurrecció

En res no ens sentim tan impotents, en aquest món, com davant la mort. Però Déu ens ha creat perquè visquéssim. Diu Orígenes: «Calgué que abans de la mort existís una potència tal que destruís la mort futura i fos la Resurrecció; aquesta ha pres forma en el Senyor i Salvador nostre»; ja existia simultàniament amb la Paraula i la Vida. La força de la Resurrecció, en conjunt, abraça l'eternitat, la història de Crist, la nostra vida actual i la que vindrà («Així com el Pare ressuscita els morts i els dona la vida, també el Fill dona la vida a qui vol» Jn 5,21).

M'he preguntat durant la Quaresma quin sentiment tindria la Pasqua d'aquest any, ja que si celebrem la resurrecció de Jesús és perquè la seva eficàcia

arriba fins a nosaltres. I la veritat és que, davant el que a hores d'ara està passant, no podem caure en fàcils triomfalismes. La nostra societat, Europa en general i tot el que entenem per Occident, no reacciona, els seus reflexos s'han atrofiat, i li manca lucidesa, atrapada per una sobredosi de relativisme. On són la consciència —cristiana o no— i la misericòrdia?

No hi ha qui aturi tantes atrocitats de mort i destrucció —un nou vandalisme—, aquests excessos de maldat, i refinada. A més de guerres, el drama dels qui volen emigrar, les pasteres. I en el nostre primer món, encara, pobresa creixent per corrupció massiva.

La pregària d'un salm (71/72) —el cant de la seva

antífona litúrgica— m'ajuda a respondre. Malgrat tot, Pasqua: «El Senyor salvarà de la mort els pobres, els rescatarà del poder dels violents.»

També alguna «resurrecció» personal: «Vaig aconseguir, després de viure l'angoixa del diagnòstic, aquell moment de posar-me en mans de Déu i acollir amb pau la seva voluntat; estic convençut que això és un dels efectes de les vostres pregàries.» Finalment, pel que fa a la potència universal de la resurrecció, una citació de D. Bonhoeffer: «El caràcter alliberador del Divendres Sant i de Pasqua consisteix que els pensaments s'elevin molt per damunt del destí personal cap al darrer sentit de tota la vida, de tot sofriment i de tot esdevenir, i que un concep una gran esperança.»

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

Posar el dit en l'ull equivocat

Ningú no es podia imaginar una tragèdia tan impactant com la de l'avió Germanwings que viatjava de Barcelona a Düsseldorf. El vol en el qual van perdre la vida 150 persones. El sinistre canviarà les normes aeronàutiques i les companyies hauran d'establir controls més continuats i exhaustius als pilots i no permetre que es quedin sols a la cabina.

Tots ens sentim profundament commoguts i solidaris amb les víctimes i els seus familiars. I més colpits encara amb la notícia que Andreas Lubitz, el copilot de 27 anys, segons el fiscal de Marsella, va estavellar l'avió als Alps de forma deliberada. A partir d'aquí no s'han aturat les informacions, les especulacions i el morbo sobre la personalitat del copilot, que havia amagat que estava de baixa laboral i tenia antidepressius a casa. L'autòpsia psicològica i la investigació judicial posaran la lupa sobre si Lubitz patia una depressió greu psicòtica, o si les causes de la catàstrofe són unes altres o un cúmul de circumstàncies. La informació està plena de llums i ombres i cal ser prudents i rigorosos. També hem llegit titulars

sensacionalistes posant l'accent en problemes psiquiàtrics, que fàcilment es poden mal interpretar i fer augmentar l'estigma social cap a les persones que pateixen una malaltia mental. Jugar a criminalitzar és immoral. El primer que hem de saber és que la taxa d'homicidis de la població amb malaltia mental és més baixa que la de la població en general. Quan diem «l'ha matada perquè està boig», oblidem que hi ha crims fets per odi, ressentiment i venjança, perpetrats per individus que no són malalts mentals. La mala informació equivocadament posa el dit en l'ull aliè.

La salut és cosa de tothom. Al llarg de la vida una de cada quatre persones tindrà algun trastorn psíquic o psicològic. Hi ha casos lleus en què la malaltia no és discapacitant. John Nash, afectat d'esquizofrènia i inspirador de la pel·lícula *Una ment meravellosa*, ha guanyat, als 86 anys, el Premi Abel, considerat el Nobel de les Matemàtiques. Però això és una excepció. Per les persones que pateixen un trastorn mental sever és dur assumir les crisis, recaigudes i els efectes secundaris

de la medicació. Una càrrega a la qual sovint se suma el pes dels comentaris insensibles, fruit del rebuig social i la ignorància, que sol ser excessivament atrevida. A moltes d'aquestes persones la malaltia els impedeix realitzar els seus somnis de formar una família, crear un projecte i tenir accés a una feina adaptada a la seva situació. És lamentable que no hi hagi treball protegit, que lluny dels paràmetres de la productivitat i els diners els faciliti un lloc digne, una cadira còmoda i amable que els permeti sentir-se útils. Ni empresaris ni polítics estan prou per la feina. I a casa, al carrer o a la feina qui no ha sentit a dir: «A aquest no li facis cas que no està bé del cap?» La vulgaritat es normalitza atacant la part feble dels més desprotegits amb l'objectiu de desprestigiar-los. Afortunadament les persones sensibles saben escoltar-los, llegir amb la mirada el seu dolor emocional i els seus valors com a persona. Això se li diu integració moral i respecte pels drets humans. No gosaran mai comparar cap dels malalts amb el copilot alemany a qui presumptament se li atribueix el fatídic vol de la mort.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Nous màrtirs a Líbia

El 15 de febrer l'Estat Islàmic va mostrar un vídeo amb l'execució de 21 cristians egipcis a la platja de Derna (Líbia). Les imatges dels reus innocents amb uniforme de color taronja i dels botxins vestits de negre van mostrar la crueltat i la barbàrie dels terroristes del nou califat musulmà. La institució califal va ser suspesa oficialment el 1923, però un antic presoner a les presons iraquianes, Abu Bakr al-Baghdadi, la va fer renéixer de l'oblit el 29 de juny del 2014. Amb la guerra i la violència, el terror i l'odi, la violació i l'assetjament, el saqueig i les conquestes territorials. Un nou conflicte amb les mateixes conseqüències, però amb una notable diferència: els caps han aconseguit que el jihadisme s'hagi refermat en protagonista mundial. Malgrat que els organismes musulmans de més prestigi s'hagin esquinçat les vestidures i hagin declarat il·legal el nou califat, estan lluny

de desarrelar-lo malgrat les aliances internacionals, els constants bombardejos i les batalles sagnants sobre el terreny. Ningú no dubta de la dimensió internacional del conflicte que assola l'Iraq i Síria, causant ruïna, misèria i desolació, però sobretot la mort i l'èxode de milers de persones. Combatents i mujahidins de nombrosos països del món s'han donat cita per enrolar-se a les files de l'Estat Islàmic a l'Iraq i Síria.

Un dels principals objectius d'aquest «nou califat» és la persecució furibunda i cruel de les comunitats cristianes i jueves als estats del Pròxim Orient, i als països àrabs, fins a deixar-los nets de jueus i cristians. Els jihadistes i els seus mentors lluiten per convertir-los en la terra exclusiva de l'islam. La finalitat de l'Estat Islàmic no és únicament establir un Govern islamista i imposar la llei islàmica. Els jerarques aspiren a esborrar del

mapa geogràfic tota presència cristiana i jueva, tot símbol religiós que no sigui musulmà, incloses les empremtes històriques d'altres civilitzacions. Ho hem vist en la furiosa destrucció de les antiqüitats del Museu de Mossul.

Els estats moderns, que tant pregonen la importància de les Nacions Unides, no semblen preocupats per les amenaces, els atemptats i els crims comesos contra cristians i jueus. Com si la llibertat religiosa no formés part de la Declaració dels Drets Humans de l'ONU. Els cristians són el col·lectiu humà més perseguit del món. La matança de Derna m'ha fet recordar el temps que vaig passar en aquesta ciutat portuària el 1976 i les vegades que vaig caminar per aquesta platja, avui ensangonada per l'assassinat dels cristians d'Egipte. Ells són els nous màrtirs de Líbia a la llum de la Pasqua de Resurrecció.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

La família

Conec una família nombrosa amb set fills, des dels 7 als 20 anys. No fa gaire han pogut realitzar el somni de la mare, que era fer un viatge amb tota la família a una capital europea. En tornar ens van visitar i vaig preguntar al més petit: «Què és el que més t'ha agradat de tot el que has vist?» El nen em va respondre: «El que més m'ha agradat ha sigut estar amb la família.»

Els seus pares em van comentar que allà el transport era molt car, així que anaven caminant a tot arreu. Van visitar esglésies, museus, jardins, palaus... «Caminàvem de dos en dos i el petit gairebé sempre anava de la mà de la seva germana gran; és molt xerraire i tenia conversa constant amb ella. Habitualment els petits van al col·legi, els grans estudien, treballen i fan esport; no és possible passar tantes hores plegats», van constatar.

El petit, amb set anys, va donar valor al meravellós el fet de tenir una família. Fem que les nostres llars siguin dignes i que tots els seus membres puguin dir: «El més meravellós és la meua família.»

M. ROSA BONALS COMELLAS
Terrassa

Riuades i inundacions

Fa uns dies s'alertava novament sobre el risc de riuades a Navarra i Aragó a causa de la crescuda de l'Ebre i alguns dels seus afluents. Són tres les riuades que ha patit

Que continuï enviant obrers

El Dia del Seminari s'acaba de celebrar amb la dada esperançadora del creixement, per quart any consecutiu, del nombre de seminaristes. No són xifres que convidin al triomfalisme, però un creixement del 6% en quatre anys és un avenç molt a valorar en un temps marcat en Europa, especialment a Espanya, per la secularització i pel descens de la natalitat.

Hi ha prop de 1.400 seminaristes a Espanya que no han tingut por de dir sí a la crida de Déu per servir els altres. Han trobat la felicitat lliurant-se completament a Déu, tot responant a la seva crida amb una frase, com l'escollida per al lema d'enguany, presa de santa Teresa: «Senyor, què maneu fer de mi?» El sacerdot i la vida religiosa continuen omplint les aspiracions i desitjos de milers de joves arreu del món. Però és bo que tota l'Església sàpiga reconèixer i agrair el seu lliurament, i no es cansi mai de continuar demanant a l'amo del sembrats que continuï enviant obrers.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

l'Ebre recentment, inundant més de 10.000 hectàrees. Mentre —oh, paradoxa!—, la Comunitat Valenciana pateix una restricció de reg que afecta una superfície similar a les inundades per l'Ebre.

Segons afirma l'Associació Valenciana d'Agricultors, més de 12.000 agricultors valencians pateixen restriccions severes d'aigua per regar els seus camps. Això m'ha fet recordar el derogat trasvasament de l'Ebre, que paliaria les necessitats d'aigua de València, Múrcia i Almeria.

Amb freqüència ens queixem que la vida no és justa ni equitativa. Com en el cas de les inundacions, el que és injust i parcial són les persones —i concretament alguns polítics— que s'estimen més patir les envestides de l'aigua

abans que deixar que altres es beneficiïn amb els excedents.

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

El darrer adéu

Dimarts 17 de març, la meua cunyada Àngels Poch va acabar el seu pelegrinatge aquí, a la terra, entre nosaltres. Com va dir el seu germà Toni en la cerimònia d'enterrament: «Després de la darrera funció, l'Àngels ha abaixat el teló.» Li vam dedicar un llarg i fort aplaudiment.

Adéu, Àngels, una forta abraçada i que els àngels t'acompanyin en el teu darrer destí.

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Direcció espiritual

M'estic plantejant sol·licitar direcció espiritual, però veig que és complicat concertar una entrevista amb alguns sacerdots. La meua pregunta és si la direcció espiritual l'ha de fer necessàriament un sacerdot o la pot fer qualsevol cristià.

L'acompanyament espiritual o consell espiritual personalitzat és un mitjà excel·lent per progressar en el camí de la santedat tot responant adientment a la voluntat de Déu en les diferents circumstàncies i estats de vida. De fet, podem parlar d'un acompanyament espiritual en sentit ampli en l'acció ordinària dels pastors de l'Església. En efecte, en la celebració dels sagraments, especialment en la penitència, i en la predicació, els sacerdots acompanyen espiritualment posant en contacte amb la Paraula de Déu i situant-nos sota l'acció de l'Esperit Sant, que és el veritable director espiritual. També en moments pastorals on hi ha una trobada personal més immediata, per exemple en les visites als malalts o en l'atenció a uns promesos que es preparen per al matrimoni. Tot això pot i ha de ser acompanyament espiritual. Sens dubte, però, hi ha un acompanyament més proper que s'ha de propiciar. Ho podríem comparar a un entrenament espiritual molt personalitzat on es procura ajudar una persona que demana un consell i atenció particular o se li suscita un anhel de més santedat. Jo penso que el sagrament de la penitència, la confessió, sense confondre's amb la direcció espiritual, pot ser un àmbit excel·lent. Així ho pensava i deia el papa sant Joan Pau II. Sovint, la trobada del penitent amb el confessor dóna peu a un veritable camí d'acompanyament i discerniment espiritual. De la simple confessió dels pecats es passa a una delicadesa més gran de consciència, a una escolta més atenta de la Paraula de Déu i a una resposta més madura a les exigències de la vida cristiana. Per això és important tenir un confessor habitual amb el qual puguem parlar amb tota confiança.

L'acompanyament espiritual no és una cosa exclusiva del ministeri ordenat. Pot fer-ho qualsevol cristià madur i ben format i especialment aquelles persones que, per la seva vida de santedat i do de consell, Déu va posant al nostre camí. Aquell que demani sincerament a Déu el do d'un bon guia espiritual, el Senyor li ho concedeix. Es requereixen aptituds, perquè un cec no pot guiar un altre cec. I és molt desitjable que abans de prendre decisions importants procurem aquest consell espiritual.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Celebració de la presència marista al barri de la Mariola de Lleida

Germà Pere Castanyé Muñoz

«Seguim les passes de Marcel·lí Champagnat educant els infants de la Mariola.» Aquesta és la frase escrita a la placa que l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, va rebre de part dels infants del Centre Obert Municipal Pas a Pas del barri de la Mariola, de la ciutat de Lleida. Àngel Ros i una bona part de representants del consistori municipal i dels diferents grups polítics amb presència a l'ajuntament, així com també nombrosos representants del teixit social de la ciutat i educadors, famílies i infants del mateix centre obert, van celebrar el 23 de gener passat, a la sala de plens de la Paeria de Lleida un acte d'agraïment mutu.

Aquest acte tenia l'objectiu de reconèixer públicament la tasca que aquest centre obert municipal, gestionat pels germans maristes, i per extensió tots els altres centres oberts existents a la ciutat, realitza en un dels barris de Lleida amb situacions de risc més elevat entre els infants i les seves famílies.

La sessió va comptar amb la presència d'Araceli Lázaro, secretària de l'Observatori de la Infància del Departament General d'Atenció a la Infància i Adolescència de la Generalitat de Catalunya, que va plantejar de manera oberta quina és la funció que els centres oberts (recursos preventius contemplats dins de la cartera de Serveis Socials bàsics) tenen en la defensa dels drets dels infants. Completa la mesa Llorenç Claramunt, director de la Fundació Champagnat, i el germà Pere Ferré, vicari general de la província l'Hermitage dels germans maristes, que van explicar quina és la presència dels germans maristes a Catalunya a través d'obres educatives i el perquè de l'opció que l'institut ha pres fa molts anys per estar en realitats educatives amb necessitats més concretes.

Activitats commemoratives

Aquest acte forma part del seguit de celebracions que l'equip educatiu ha volgut dur a terme al llarg del curs 2014-2015 per celebrar els deu anys del centre obert municipal Pas a Pas. Els altres esdeveniments que ja s'han realitzat són l'exposició fotogràfica *El Pas del temps*, que fa un recorregut per totes les entitats i espais més significatius del barri. I el Festival Agraïment, a finals del 2014, on una festa va ser l'excusa perfecta per agrair a totes les persones que han passat pel Pas a Pas, a les entitats i institucions, i a aquelles persones que actualment en formen part, la seva dedicació i col·laboració. Les iniciatives finalitzaran amb un dinar popular a final de curs per a totes les persones del barri de la Mariola, on es compartiran els fruits de la vida

Un pastís simbòlic, ple de vivències.

Recepció a l'Ajuntament.

donada i les il·lusions per la vida futura del centre al barri, al voltant de la taula.

Deu anys de Pas a Pas

L'Institut dels Germanets de Maria sempre ha respost a la idea del seu fundador, sant Marcel·lí Champagnat, de formar bons ciutadans i bons cristians. La resposta ha anat variant segons el moment històric i social. Són conegudes les obres educatives col·legials dels germans maristes, però potser no ho són tant les obres educatives socials que es duen a terme, com els centres oberts, els centres residencials per a adolescents, els pisos de suport per a joves, els programes i empreses d'inserció laboral, els cursos d'alfabetització i altres projectes on el protagonisme és de la persona que necessita un acompanyament més intens i on el principal objectiu és transformar plegats la realitat no

Aquesta va ser la primera resposta que des de la institució es va donar a l'hora de col·laborar en l'educació dels infants i joves de Lleida. Però des de fa uns quinze anys, i com a signe de la voluntat de l'institut

per intervenir en altres àmbits de l'educació, els germans maristes van fer-se presents al nucli antic (1999) i van entrar en contacte amb realitats socials ben diverses.

El carisma de l'institut —educar l'infant i jove, amb una atenció especial pels més desafats— va fer que es passés del centre antic al barri de la Mariola (2001), on es va obrir una nova comunitat al bell mig del barri. És aquí on els germans també volen fer realitat que les transformacions personals són més possibles des de la màxima «Per educar cal estimar», que ha acompanyat sempre la missió dels germanets maristes. Des dels dos centres que tenen al barri: el Centre Obert Municipal Pas a Pas (per a infants) i el Centre Obert Calidoscopi (per a adolescents i joves) es pretén prevenir al màxim les situacions de risc que pateixen molts dels infants que allí hi viuen.

Carisma marià

L'institut dels germans maristes veu cada centre obert com una oportunitat per apropar-se als infants i a les seves famílies, des de l'esperit de família, des del carisma marià, des de la senzillesa que intentem que estigui present en totes les nostres obres. És així com s'intenta acompanyar els nens i nenes del barri: fent-los

sentir part d'una família diferent, estimats, acollits i respectant la seva realitat i la seva voluntat. A aquesta acció cal afegir altres projectes que complementen o faciliten l'objectiu de tot centre obert: la prevenció entre els infants i joves. Treballar per empoderar les famílies (Projecte Prevenció Familiar), acompanyar en la inserció laboral (Projecte Enter), formar en diverses especialitats els joves i adults (Projecte d'alfabetització, cursos laborals i PFI de comerç...) són alguns dels projectes que els germans també duen a terme actualment al barri de la Mariola.

La presència marista a Lleida intenta ser un reflex de la tasca que tants germans han anat fent al llarg de tota la història marista. El futur marista a Lleida està ben assegurat a través de tota la gent que viu «lo marista» com a quelcom propi en la seva vida. Pas a Pas continuem caminant plegats en benefici de l'infant i el jove.

La màxima «Per educar cal estimar» ha acompanyat sempre la missió dels germans maristes

volguda i apaivagar al màxim les conseqüències més negatives per a la persona.

La presència dels germans maristes a Lleida n'és un bon exemple. L'arribada dels germans en aquesta ciutat es va traduir en la creació d'una petita escola de primària amb set alumnes (1895). A partir de llavors, molts han estat els canvis fins avui, on el col·legi compta amb quasi un miler d'alumnes.

Paraula i vida

Pasqua, la festa de les festes

La resurrecció de Jesús és la festa de les festes! És el nucli del cristianisme. Sense la resurrecció de Jesús tot es desploma. La resurrecció és la resposta donada per Déu Pare a la vida, missatge, condemna i mort de Jesús. Al cap de pocs dies d'haver estat crucificat Jesús, s'anuncia allò que és sorprenent per a tothom. Els evangelis ens presenten la resurrecció com un esdeveniment que va sorprendre els Apòstols. Així, quan les dones els porten la notícia de la resurrecció de Jesús, els Apòstols es prenen les seves paraules com un desvari i no se les creuen. Les aparicions de Jesús ressuscitat i el sepulcre buit porten a exclamar amb joia als Apòstols: «És veritat, el Senyor ha ressuscitat!» El sentit ple de l'esdeveniment de la resurrecció de Jesús només és accessible a través de la fe. L'afirmació «Jesús ha ressuscitat d'entre els morts» és l'expressió d'un acte de fe que inclou

dins de si mateix un judici raonable de credibilitat.

La resurrecció de Crist implica la continuïtat de la persona, com apareix en les trobades de Jesús amb els Apòstols, mostrant les seves ferides, oferint-se perquè les puguin tocar, menjant amb ells. El misteri està en el fet que aquell que fou crucificat ara és viu, ha ressuscitat. Les petjades de la resurrecció de Jesús en la història són, seguint els evangelis, tres: el sepulcre buit, l'aparició a Maria Magdalena i a les dones i les aparicions als Apòstols.

El que visqueren amb Jesús abans de la Pasqua i l'experiència pasqual convertiren definitivament els deixebles en Apòstols, en testimonis valents del Senyor. La vida nova de Jesús es reflecteix en el canvi experimentat en els seus deixebles: passen del desànim a l'esperança, de la tristesa al

goig, de la dispersió a la comunitat, de la covardia a la valentia. Quelcom succeí en el contacte que tingueren amb Jesús ressuscitat, vencedor de la mort.

La resurrecció de Crist és la victòria de la vida sobre la mort. Amb ell neix un món nou. I aquí es troba el fonament de la nostra esperança i el sentit de tots els esforços per assolir el bé, l'amor, la justícia, la pau, la reconciliació. El cristianisme té com a fonament la fe confiada en Déu, que ens ha donat el seu Fill i ens ha promès la vida eterna. La convicció que ha ressuscitat el Crist com a primícia del món nou i com a «primogènit entre molts germans» ens permet esperar contra tota esperança, enmig de totes les fosques i dificultats. I ens invita a viure la joia de la fe perquè, com ens ha dit el papa Francesc, «no visquem una Quaresma sense Pasqua». Desitjo a tothom una santa i joiosa Pasqua de resurrecció!

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Una festa de tots

La Pasqua de Resurrecció, principal festa cristiana, ens convida a celebrar la veritat més consoladora que existeix: la mort no té la darrera paraula. Creuant la seva porta, entrem a la vida eterna, incomparablement millor que l'actual. Amb la seva resurrecció, Jesucrist és primícia de la nova vida que ens espera, quan Déu disposi, en el seu amor infinit.

Al voltant d'aquesta data he recordat ja alguna vegada aquell text tan bell que va escriure Joseph Ratzinger, molt abans de ser Papa. Evocava en ell el seu naixement un Dissabte Sant, en un petit poble d'un centenar de cases, Marktl, al costat del riu Eno, a la riba del qual va néixer, per contrast, un personatge funest: Adolf Hitler. Aquell dia en què se celebra la vetlla pasqual, tot i ser un 16 d'abril (de 1927), havia nevat bastant,

de manera que els seus germans no van poder acudir al seu bateig, que va ser el mateix dia del seu naixement. Així ho van explicar els seus pares al futur Benet XVI, el qual va escriure: «Em fa una gran alegria haver nascut la vigília del Diu-menge de Glòria [...]. Em sembla que simbolitza la meua pròpia història, la meua situació actual, estar a les portes de la glòria sense haver-hi entrat encara.»

Passats els anys, la reflexió del teòleg troba encara més sentit. En el seu retir actiu, el Papa que va precedir Francesc sembla trobar-se més que mai a l'espera d'aquesta abraçada definitiva amb Crist. Però aquesta és també la nostra situació, que lluny de ser angoixant és font d'esperança per

als qui creuen. La fe ens porta a celebrar l'alegria de la Pasqua, que es manifesta en la litúrgia amb paraules com les del Salm 117, que es resa en aquest dia: «Aquest és el dia en què ha obrat el Senyor: alegrem-nos i celebrem-lo.»

Com un ressò d'aquesta alegria, en les famílies i en els pobles se celebren múltiples manifestacions tradicionals, algunes tan pròpies nostres com menjar la mona o els cants populars de les Caramelles, que acaben quan un dels participants eleva una cistella perquè els qui treuen el cap a balcons i finestres puguin fer un donatiu. És un fet que no està mancat de simbolisme: tots hi participen, els qui canten i els qui miren. Us convido a posar en el cistell pasqual el millor que tenim: l'alegria de la nostra fe, perquè pugui beneficiar d'altres persones.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

LA FAMÍLIA TERESIANA FA ACCIÓ DE GRÀCIES

Celebració a Montse de santa Teresa de Je

La missa va ser presidida per l'arquebisbe Jaume Pujol.

El pare Agustí Borrell, en el moment dels parlaments.

Ignasi Miranda

Montserrat / Fotos: Teresa Sans

Centenars de persones, la majoria vinculades a les famílies teresiana i del Carmel en totes les seves branques, es van reunir dissabte 28 de març a Montserrat, coincidint amb el dia exacte del cinquè centenari del naixement de santa Teresa de Jesús.

La commemoració va començar amb l'eucaristia a la basílica de Santa Maria, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol, i concelebrada per l'arquebisbe-bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives; el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés; el de Lleida, Joan Piris; el de Tortosa, Enric Benavent; i el de Solsona, Xavier Novell, el de Vic, Romà Casanova i el de Terrassa, Josep Àngel Saiz i Salvador Cristau, així com l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler, la comunitat benedictina del monestir i altres sacerdots de diverses diòcesis i congregacions i ordes religiosos.

Després, als peus de la torre abacial i davant de l'estàtua de la santa d'Àvila, es va fer una ofrena floral amb la participació de representants de tots els carismes teresians, incloent-hi els laïcals i seglars. Finalment, a primera hora de la tarda i novament dins la basílica, es va cloure la celebració amb una breu pregària basada en el cant, la contemplació i el silenci.

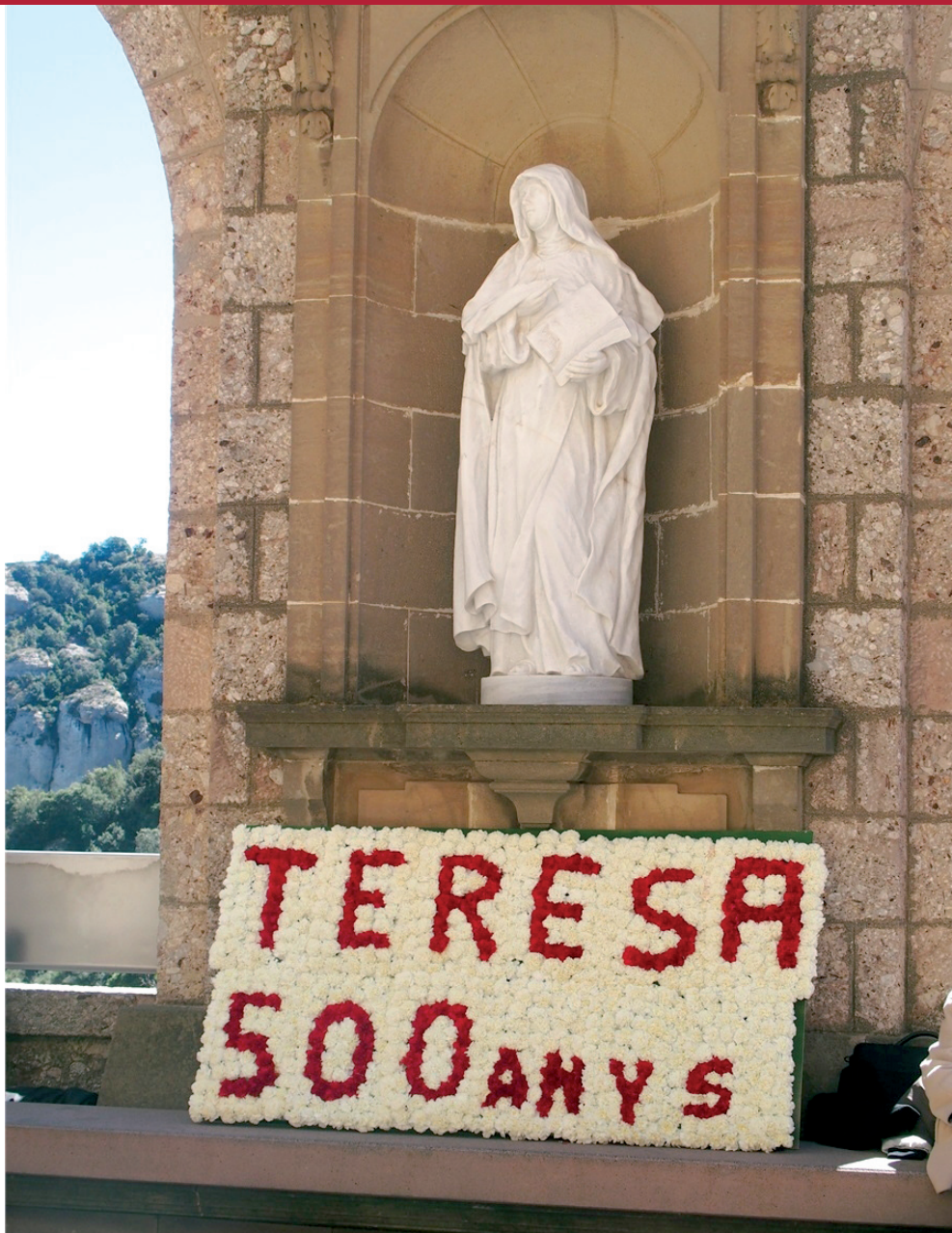
En l'homília, l'arquebisbe Jaume Pujol va recordar la dimensió de lliurament que aporta Teresa de Jesús al nostre temps. El pastor metropolità va destacar que «la santa ha donat gran fruit a través d'una conversió que parla a molta gent del nostre temps, a través de la vocació d'amor a Déu, al Crist nafrat, i de servei als germans».

En l'ofrena a l'exterior, l'abat Josep Maria Soler va dir que santa Teresa fa un gran servei «als qui arriben en pelegrinatge a Montserrat, que són invitats a pregar abans d'accedir a la basílica des de la crida a entrar en diàleg amb el Déu que sabem que ens estima». En aquesta línia, va invitar tothom a fer una autèntica «acció de gràcies pel do d'aquesta santa per a tota l'Església, una dona que es va posar en mans del Senyor preguntant-li què volia d'ella i va imitar la humilitat de Maria, la seva mare».

També va intervenir en l'acte Agustí Borrell, delegat dels Carmelites Descalços a Catalunya i un dels organitzadors de la jornada. Va subratllar

PEL DO D'AQUESTA SANTA A TOTA L'ESGLÉSIA

rrat dels 500 anys esús

Ofrena floral als peus de la imatge de santa Teresa.

el fet que l'estàtua de Teresa de Jesús «va ser la primera que es va col·locar a l'exterior del monestir, l'any 1949, amb una imatge que ens anima a ser bons imitadors i continuadors de tot el que ella va fer i va ensenyar».

L'homenatge a la santa d'Àvila va consistir en la col·locació de panells florals, cadascun amb una lletra fins a formar la inscripció «Teresa, 500 anys». Van ser portats i dipositats, a sota de la imatge, per representants dels carmelites descalços, els carmelites, les carmelites descalces, les teresianes d'Enric d'Ossó, la Institució Teresiana i grups seglars d'aquests i altres carismes.

Estrena del musical

La jornada d'aquest dissabte 28 de març va coincidir, d'altra banda, amb l'estrena oficial del musical *Si Teresa volguera*. Va ser al vespre al col·legi de

les Teresianes, situat al carrer Ganduxer de Barcelona.

Sota la direcció teatral d'Albert López Vivancos, desenes d'actors voluntaris, entre pares, alumnes i personal de l'escola, van posar en escena música i diàlegs sobre el que seria la presència de Teresa de Jesús en la nostra societat actual. Mar Fernández, actriu i excantant dels grups Kairoi i Xirat, va interpretar el paper de la santa, mentre que ella i la resta van combinar la paraula amb cançons compostes pel marista Toni Torrelles especialment per a l'ocasió.

Entre altres personalitats, van assistir a la representació el cardenal Lluís Martínez Sistach, el secretari general adjunt de la Fundació Escola Cristiana, Carles Armengol, el secretari general de la Unió de Religiosos de Catalunya, Lluís Serra, i l'autora del llibret que ha servit de base al musical, la teresiana Victòria Molins.

JAUME PUJOL

«La santa ha donat gran fruit a través d'una conversió que parla a molta gent del nostre temps»

JOSEP MARIA SOLER

«Va ser una dona que es va posar en mans del Senyor i va imitar la humilitat de Maria, la seva mare»

AGUSTÍ BORRELL

«Santa Teresa ens anima a ser bons imitadors i continuadors de tot el que ella va fer i va ensenyar»

Netejant, posem tots els sentits.

I ajudant als altres, també.

Després de 25 anys, LUNET és molt més que una empresa de neteja: som el partner de confiança en facility services dels nostres clients. Els oferim fins a 6 serveis diferents: **Neteja, D+D+D, Serveis Auxiliars, Jardineria, Manteniment** i, ara també, **Càtering**. I tot de forma totalment personalitzada i propera. Per això, netejant posem tots els sentits. I ajudant als altres, també. Perquè des de LUNET SOLIDARI contribuïm a netejar el món de pobresa, malalties, marginació... donant suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Si també vols ajudar entra a www.lunet.es o www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies!

En col·laboració amb **Caritas** amigos de rimkieta
Un NO per a ningú.

NOVA ADREÇA
Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 1)

ABRIL

5. DIUMENGE

Diumenge de Resurrecció, Blanc.
Lectures: Fets 10,34a.37-43 / Salm 117 / Colossencs 3,1-4 / Joan 20,1-9 (o bé Marc 16,1-8)
SANTORAL: Emília, vg. i mr.; Maria-Crescència Höss, rel.; Vicent Ferrer, prev.
6. DILLUNS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,14.22-32 / Salm 15 / Mateu 28,8-15
SANTORAL: Guillem, ab.; Marcel·lí, mr.; Sixt I, p. i mr.
7. DIMARTS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,36-41 / Salm 32 / Joan 20,22-18
SANTORAL: Epifani, b.; Germà, monjo; beat Notker de Sant Gal, monjo; Joan Baptista de La Salle, prev. i fund.
8. DIMECRES

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,1-10 / Salm 104 / Lluc 24,13-35
SANTORAL: Joan d'Organyà, monjo; Macària, vg.
9. DIJOUS

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,11-26 / Salm 8 / Lluc 24,35-48
SANTORAL: Marcel, b.; Maria de Cleofàs.
10. DIVENDRES

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,1-12 / Salm 117 / Joan 21,1-14
SANTORAL: Dimes; Ezequiel, prof.; Terenci, mr.
11. DISSABTE

Octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,13-21 / Salm 117 / Marc 16,9-15
SANTORAL: Estanislau, b. i mr.; Isaac, monjo.

Lectures bíbliques

Diumenge de Pasqua

Lectura primera Ac 10,34a.37-43

Després d'haver ressuscitat d'entre els morts, nosaltres hem menjat i hem begut amb ell

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per la Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el consagrà ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell. Nosaltres som testimonis de tot el que va fer en el país dels jueus i a Jerusalem. Després el mataren penjant-lo en un patíbul. Ara bé: Déu el ressuscità el tercer dia, i concedí que s'aparegués, no a tot el poble, sinó a uns testimonis que, des d'abans, Déu havia escollit, és a dir, a nosaltres, que hem menjat i hem begut amb ell després que ell hagué ressuscitat d'entre els morts. Ell ens ordenà que prediquéssim al poble assegurant que ell és el qui Déu ha destinat a ser jutge de vius i de morts. Tots els profetes donen testimoni a favor seu anunciant que tothom qui creu en ell rep el perdó dels pecats gràcies al seu nom.»

Salm responsorial 117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo,
perdura eternament el seu amor.
Que respongui la casa d'Israel:
perdura eternament el seu amor.

R. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo.

La dreta del Senyor fa proeses,
la dreta del Senyor em glorifica.
No moriré, viuré encara,
per contar les proeses del Senyor. **R.**

La pedra que rebutjaven els constructors
ara corona l'edifici.
És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Glòria Monés

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / ruscamps@yahoo.es

Qui ens farà rodolar la gran llosa del sepulcre?

La primera notícia sobre la resurrecció de Jesús no podia ser més laconica: «¡Ha ressuscitat!» I, a més, l'àngel no la comunicà a uns homes, sinó a unes dones: Maria Magdalena i Maria, la mare de Jaume el Menor (i Salomé, text normal). Més sorprenent encara, el Còdex Beza, saltant-se les lleis de la gramàtica, empra el pronom masculí tant quan les dones parlen entre elles: «Es deien els uns als altres: "¿Qui ens farà rodolar la llosa de la porta del sepulcre?"», com quan l'àngel, que havien vist com «un jove assegut a la dreta revestit d'una vestidura blanca», s'adreçava a elles: «Diu a ells aleshores l'àngel: "¡No tingueu por! ¿Busqueu en Jesús, el crucificat? Ha ressuscitat, no és aquí."» Amb el pronom masculí s'ha volgut posar en evidència l'aspecte fort i viril de la comunitat femenina. Són nombroses les variants en aquesta breu perícopa. Segons el text normal: «¡Mira! El lloc on el van posar» (lit.), l'àngel està «assegut a la dreta» del sepulcre. En canvi, segons el Còdex Beza: «Mireu allí el seu lloc, on el van posar», l'àngel «està assegut a la dreta» de Déu; el sepulcre es troba «allí», a distància. Hi ha també significatives variants en l'encàrrec que l'àngel fa a les dones. Segons el text normal, els diu: «I ara, aneu i digueu als seus deixebles i a Pere que us precedeix a Galilea; allí el veureu com us va dir»; segons el Còdex Beza, en canvi, l'àngel és Jesús mateix qui parla a les dones: «I ara, aneu i digueu als seus deixebles i a Pere: "Mireu, us precedeixo a Galilea: allí em veureu, tal com us vaig dir."» Les dones, tan poc valorades en aquella cultura, foren els primers testimonis del Ressuscitat, desafiant la cruesa de l'escena de la crucifixió, preparant aromes per embalsamar Jesús i comprovant que la gran llosa de la mort que tots portem al damunt «ja havia estat rodolada». Però no gosaren «dir res» al grup masculí de deixebles, convençudes que, mentre no ens traguem la llosa, no ens les creurem.

Lectura segona Col 3,1-4

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses:

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Al·leluia 1Co 5,7b-8a

Crist, el nostre anyell pasqual, ha estat immolat: celebrem en el Senyor la festa de Pasqua.

Evangelí Mc 16,1-8

Jesús de Natzaret, el crucificat, ha ressuscitat

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

Acabat el repòs del dissabte, Maria Magdalena, Maria, la mare de Jaume, i Salomé compraren espècies aromàtiques per anar a ungir el cos de Jesús. El diumenge, molt de matí, arribaren al sepulcre a la sortida del sol. Entre elles preguntaven: «¿Qui ens farà rodolar la pedra que tanca l'entrada del sepulcre?» Llavors alçaren els ulls i s'adonaren que la pedra ja havia estat apartada. Era una pedra realment molt grossa. Entraren al sepulcre, veieren, assegut a la dreta, un jove vestit de blanc, i s'esglaiaren. Ell els diu: «No tingueu por. Busqueu Jesús de Natzaret, el crucificat. Ha ressuscitat, no hi és, aquí. Mireu el lloc on l'havien posat. I ara aneu a dir als deixebles i a Pere que anirà davant vostre a Galilea; allà el veureu, tal com ell us ho havia dit.» Elles sortiren del sepulcre i fugiren. Tremolaven d'esglai i, de por que tenien, no s'atreviren a dir res a ningú.

Renovats per l'Esperit

*Senyor Déu,
que en aquest dia ens heu obert les portes de la vida
per mitjà del vostre Fill, vencedor de la mort,
concediu als qui celebrem
la solemnitat de la resurrecció de Jesucrist,
ser renovats pel vostre Esperit,
per ressuscitar en el regne de la llum i de la vida.*

Després que l'Església ha vetllat tota la nit, ara, ja en ple dia, la comunitat reunida celebra el primer dels diumenges de l'any. Aquell que té un gust de novetat com cap altre. El desig de romandre entorn del ressuscitat no ens deixa abandonar l'assemblea orant. I desitgem partir el pa de la paraula i el de l'eucaristia, com si fos el primer cop, perquè, en veritat, és el primer cop. Tant de bo el nostre rostre sorprès, les nostres mans esteses i el nostre cor emocionat sabessin expressar-ho adientment! I és en aquest context que resem amb l'oració col·lecta enunciada més amunt. S'inclou tot el dinamisme del misteri pasqual, que és mort-resurrecció-donació de l'Esperit Sant. I, naturalment, de cara a la nostra salvació, com tot en la vida de Crist, que va ser «per nosaltres i per tots els

homes», i no per a ell mateix. En aquest aspecte és oportú recordar que en el diumenge de Pasqua tot cristià és convidat a prendre consciència, novament, del seu caràcter espiritual, i a posar tot el seu esforç a viure com a tal. Per què no recordar aquí algunes expressions de l'apòstol Pau en el meravellós capítol vuitè de la seva carta als romans? «Vosaltres no viviu segons la carn, sinó segons l'esperit, perquè l'Esperit de Déu habita en vosaltres» (Rm 8,9a). I també: «Si l'Esperit del qui ha ressuscitat Crist Jesús d'entre els morts habita en vosaltres, el qui ha ressuscitat Crist Jesús d'entre els morts també donarà vida als vostres cossos mortals per obra del seu Esperit, que habita en vosaltres» (Rm 8,11). Per tant, l'oració col·lecta d'aquest diumenge s'incorpora a les afirmacions apostòliques. Demanem que l'Esperit renovi el nostre esperit i el converteixi a la novetat de l'evangelí de Jesucrist. La fascinació de la Pasqua del Senyor no s'ha de quedar en un moviment merament sentimental o psicològic, sinó que la seva força ha de dur-nos a la dinàmica nova i renovadora que brota de

l'acte alliberador de Déu. No viure ja amb mires purament humanes, no deixar-se arrossegar per allò fàcil, pel que tenim més a mà, per les coses sense valor —materials o espirituals— que se'ns volen vendre avui com a veritables «conquestes del nostre temps». Abandonar la curtesa de mires significa, també, no deixar-se enlluernar pels «antiquaris de l'esperit» que només busquen la qualitat en l'antiguitat, com si l'Esperit no fos viu avui, i actuant en la seva Església i al món. No viure segons la carn és el nostre desig més gran i, com a batejats-confirmats, la nostra realitat més sublim, si bé, no poques vegades, aquesta realitat queda eclipsada per una boira espessa que difumina la nostra identitat. No viure segons la carn, sinó segons l'esperit, significa que volem inundar d'Esperit tot el que és veritablement humà, començant per la nostra corporalitat, cridada a ser també glorificada amb la resurrecció del darrer dia. En la litúrgia pasqual d'aquest diumenge prenem consciència de la nostra existència espiritual, i desitgem la seva renovació constant. El Senyor així ens ho concedirà en la mesura que participem activament i conscientment dels misteris salvadors.

Jaume González Padrós

Director de l'Institut Superior
de Litúrgia de Barcelona

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Notker de Sant Gal

- ✓ Nascut a Heligau, prop de Zuric, Suïssa, cap a l'any 840
- ✓ Monjo benedictí, poeta i músic
- ✓ Autor d'obres històriques i litúrgiques
- ✓ Va morir al monestir suís de Sant Gal l'any 912
- ✓ Beatificat el 1513 per Juli II

Aquest beat suís de família noble va entrar al monestir benedictí de Sant Gal. Ràpidament va demostrar que posseïa grans aptituds espirituals i intel·lectuals, per la qual cosa va esdevenir en poc temps el director de l'escola monàstica i li va donar un gran impuls. Entre els seus alumnes es troben diferents personalitats eclesiàstiques, sobretot bisbes. El beat Notker de Sant Gal va sobresortir en la composició musical i poètica, arts per les quals tenia una sensibilitat especial. Els seus contemporanis van explicar diferents anècdotes sobre la seva manera de treballar, com la que assegura que en una ocasió per compondre un himne es va inspirar en el xerric d'una roda de molí. Entre els seus escrits més coneguts hi ha les *Seqüències litúrgiques*, un *Martirologi* i obres històriques, com la *Gesta de Carlemany*. Les seves obres i aportacions van ajudar a situar l'abadia de Sant Gal entre les més importants de l'Europa medieval.

Barcelona

Els manaments com a instrument per anunciar l'Evangelí

El 8 i 15 d'abril tindran lloc a Santa Anna unes sessions basades en monòlegs, cinema i música

«El petit príncep» i «El festí de Babette» serveixen de suport per il·lustrar aquesta iniciativa.

Joan Piñol
Barcelona

Són diverses les iniciatives que han nascut en els últims anys i, fins i tot, en els últims mesos per acostar Jesucrist a través dels deu manaments. *Catalunya Cristiana* ja va fer un reportatge sobre com l'actor i director italià Roberto Benigni ha tingut un èxit rotund amb els seus dos programes sobre el decàleg bíblic. A casa nostra també hi ha iniciatives que exploren aquesta via com a punt de partida per a la nova evangelització. En concret, Mn. Xavier Morlans i Mn. Peio Sánchez han organitzat unes trobades per als dimecres 8 i 15 d'abril a la parròquia de Santa Anna.

Ja fa mesos que aquests dos sacerdots barcelonins, amb una sensibilitat especial per a la nova evangelització, han estat explorant diverses vies per tal de presentar de manera àgil i atractiva els deu manaments. Finalment, hi ha dues expressions que neixen d'aquesta inquietud. D'una banda, el Full Dominical ha publicat la secció *Deu camins de vida, deu manaments de nou*, en què cada setmana es presentava un dels preceptes bíblics. De l'altra, hi ha les sessions que tindran lloc a la parròquia de Santa Anna.

Contra els eslògans postmoderns

L'estructura és la mateixa en tots dos casos. Mn. Morlans ho explica: «En primer lloc, vull denunciar els manaments postmoderns, aquests eslògans despietats i individualistes que la societat ens imposa.» Com a contraproposta, després es parlaran de les pautes hu-

manistes que poden ser compartides per la majoria de la gent i que es basen en referents culturals comuns com ara el *El petit príncep* o els valors de l'humanisme. Com a tercer punt, es presenten els manaments bíblics. Finalment, s'explica l'enfocament de Jesús sobre cada manament seguint la tradició de l'Església.

Les sessions presencials tindran un to més atrevit. «Combinarem tres llenguatges comunicatius: els monòlegs, el cinema i la música», resumeix Mn. Morlans. En efecte, les trobades tindran una durada d'una hora i mitja cadascuna i, per cada manament, hi haurà un monòleg a càrrec de Mn. Morlans seguit d'una seqüència de cinema que presentarà Mn. Sánchez per finalitzar amb uns moments musicals a càrrec del teclista Toni Olaf i del guitarrista Marcelo Córdoba. Paraula, cinema i música units per explicar cada manament seguint aquest procés gradual de denúncia a la cultura postmoderna, pauta humanista, manament bíblic i manament cristià.

Per copsar aquesta mecànica podem fixar-nos en el tercer manament: «Santificaràs les festes.» L'eslògan postmodern és: «Res no et pot obligar si no et ve de gust.» En canvi, com a inspiració humanista Mn. Morlans recorre al diàleg entre la guineu i el petit príncep en què l'animal diu que «domesticar significa crear vincles». El manament bíblic posa èmfasi en la celebració de l'eucaristia dominical i la idea de lligams en la comunitat cristiana. La seqüència cinematogràfica és una escena de la pel·lícula *El festí de Babette* en què els convidats ballen a la llum de la lluna.

Aquesta iniciativa és un dels fruits

del Congrés de Pastoral a les Grans Ciutats que cridava a oferir, en un espai centric per als ciutadans, una proposta per aproximar el discurs cristià. És evident que la petita església de Santa Anna, una joia artística al costat d'un punt neuràlgic de la ciutat com és la plaça de Catalunya, representa a la perfecció la inculturització del missatge cristià en una gran ciutat. També una mena d'atri dels gentils

perquè, gràcies als deu manaments, es pot establir un diàleg entre no creients i creients. L'esforç se centra a crear ponts de consens entre l'humanisme, la cultura cristiana i la fe pròpiament dita. «Crec que hem fet una proposta interessant i original en què hem treballat molt fins a arribar al resultat final», comenta Mn. Morlans.

En paral·lel a la primera sessió es llançarà una pàgina web (www.xaviermorlans.com), un perfil al Facebook i un compte al Twitter per tal de promocionar aquesta plataforma. «Cada quinze dies penjaré un manament i la idea és que la gent l'enllaci i puguem tenir una resposta a través de les xarxes socials», explica l'impulsor. Així doncs, el 8 d'abril hi haurà el desplegament d'aquestes eines per fer arribar la proposta a més gent i, finalment, a l'octubre està previst que hi hagi una altra trobada per als que estiguin interessats a viure una sessió presencialment. Mn. Morlans es planteja el repte de fer arribar aquesta proposta de nova evangelització a un públic adult i pensa especialment en els pares de les escoles cristianes. Aquestes trobades, que combinen els tres llenguatges comunicatius diferents, poden ser un primer pas cap a propostes més explícitament d'evangelització dirigides a no creients.

El Full Dominical ha anat avançant cada setmana un manament seguint la metodologia de Mn. Morlans

En paral·lel a la primera sessió es llançarà una pàgina web, un perfil al Facebook i un compte al Twitter

Barcelona

Lliurament de premis sobre la família

Gairebé dos mil infants i joves han respost a la convocatòria de l'Església de Barcelona

Carme Munté / Barcelona

Infants i joves acompanyats per familiars, mestres i professors a la sala del tron del Palau Episcopal de Barcelona. Certament l'estampa no és gens habitual, i precisament per això resultava una mostra prou gràfica de la voluntat de l'Església arxidiocesana de Barcelona de fer partícips els infants i adolescents de la temàtica sinodal. «Els dos sínodes de bisbes convocats pel papa Francesc els poden resultar molt llunyans, però certament que la temàtica de la família els és molt pròxima», va dir el cardenal Lluís Martínez Sistach, tot just quan s'acomiadava de les famílies que la tarda del 23 de març havien omplert de rialles i d'espontaneïtat la seu de l'arquebisbat de Barcelona.

Però què hi feien allí aquells infants i joves d'edats compreses entre els 4 i els 18 anys? Doncs recollir els premis *La meua família*, convocats per l'Església de Barcelona amb el suport de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. Un total de divuit infants i joves en les diferents categories de dibuix i redacció es van endur el guardó de mans del cardenal Martínez Sistach, consistent en DVD i lots de llibres relacionats amb la basílica de la Sagrada Família. Fins a un total de 1.894 dibuixos i redaccions havien optat als guardons.

És el cas de l'Helena Teixidor, que fa 6è de Primària al col·legi Sagrada Família de Sabadell i que ha guanyat el segon premi de redacció en la quarta categoria. «He volgut explicar com en família compartim la fe i els moments bons i dolents, i que m'estimen molt, més del que jo em puc imaginar», deia. O com el Marc Pera, que fa 2n d'ESO al col·legi Jesús Maria i

Ramon Ripoll

El cardenal Martínez Sistach, amb tots els premiats.

Josep de Barcelona, i que va guanyar el tercer premi amb una redacció titulada *La família i jo compartim la fe*.

El qui també es mostrava satisfet per la iniciativa era el pare Enric Puig, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. I explicava que «la convocatòria d'aquests premis ha estat un recurs per intentar que la temàtica sinodal hagi trobat ressò entre els infants i els adolescents de les escoles, catequesis o moviments infantils i juvenils».

Cardenal Martínez Sistach: «El papa Francesc està assabentat de la convocatòria d'aquest certamen»

Diu vostè que el papa Francesc tenia coneixement d'aquesta iniciativa.

Sí, vaig informar el Papa de la convocatòria d'aquest certamen i, quan el vaig felicitar amb motiu del segon aniversari de la seva elecció, li vaig dir que el 23 hi havia el repartiment dels premis.

Com es prepara la diòcesi de cara a la segona fase del Sínode de la Família?

Hem demanat la participació de parròquies, moviments, i de tothom que ho ha volgut, en la consulta que s'ha fet de cara a l'assemblea sinodal del proper mes d'octubre. Hi ha hagut força respostes. Així mateix, una altra forma de participació serà aplicar el que el Sínode i el Papa ens puguin dir sobre la família. De vegades fem una carta als Reis molt bonica però que després ningú no posa en pràctica. Per tant, convé posar-la en pràctica.

Quina és la carta als Reis de la diòcesi?

El consell pastoral i consell presbiteral hem tractat el qüestionari, posant l'accent especialment en tres qüestions: com acollim les persones que estan en situació matrimonial de dificultat, quina és la preparació que fem de les parelles que es volen casar per l'Església, i quin seguiment fem d'aquests matrimonis cristians joves. Són tres aspectes que no sols serveixen per a tota l'Església universal sinó també per a la pastoral diocesana.

Vostè va participar en la primera fase del Sínode. Preveu ser-hi també a l'octubre?

És molt probable que el Papa em nomeni, però depèn d'ell. Si hi vaig, hi treballaré molt de gust.

La meua família

Dibuix de Santiago Seda (col·legi Pare Manyanet de Barcelona). Primer premi en la categoria de 4 i 5 anys.

El mundo de las herencias

Toda herencia conlleva 2 problemas importantes: El reparto de los bienes y los impuestos que se deben pagar, pero el tamaño de los problemas dependerá de si los afrontas solo o en compañía de buenos asesores. María-Elba Rojas. Abogada.

BUFETE ROJAS. PODEMOS AYUDARTE.
TESTAMENTOS INTELIGENTES. HERENCIAS FELICES.

Teléfonos: 93.246.60.96 // 93.265.89.22
mariaelbarojas@bufeterojas.es
www.bufeterojas.es

Síguenos en:
facebook.com/bufete.rojas.bcn
@bufeterojas
Radio Estel 106,6FM los viernes
cada 15 días a las 11:30h

BUFETE ROJAS

Tarragona

La religió, instrument per formar en el bé comú

Eduard Ibáñez va participar en la jornada de mestres i professors de Religió

Joan Boronat
Reus

El col·legi La Salle de Reus va ser l'escenari de la IX Jornada de Mestres i Professors de Religió de les diòcesis amb seu a Catalunya, celebrada durant tot el dia del dissabte 21 de març, amb l'assistència de gairebé 450 docents. L'assemblea va ser organitzada conjuntament entre el Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC) i la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC).

L'acte central de la jornada va estar marcat per la ponència a càrrec d'Eduard Ibáñez, doctor en Dret Penal i director de Justícia i Pau a Barcelona. La dissertació va tenir com a eix vertebrador l'educació dels infants, joves i persones en general en el compromís social, des de la perspectiva de l'evangelisme i la doctrina social de l'Església.

Ibáñez va basar la intervenció en vuit punts a través dels quals va desenvolupar conceptes com ara l'educació en la veritat i la llibertat, la justícia, sota el compromís cívic i polític, en la família, la responsabilitat en l'ús de la creació, en la pau, en una economia i consum responsable i en la necessitat d'educar «al servei dels més vulnerables».

Ibáñez va posar èmfasi en la tasca col·lectiva envers l'educació, però subratllant la importància de l'escola i la família com a «màximes responsables». Així mateix incidí en el fet religiós a l'hora d'educar, en el sentit que «els educadors cristians han d'entendre el lligam de la fe i el compromís social», d'aquí que remarcà el desconeixement existent sobre la doctrina social de l'Església. Posteriorment es referí a la llei moral natural en què des de la raó també es pot discernir entre el bé i el mal, «una raó que surt purificada i fortificada si en última instància es recolza en Déu». El ponent va fer seves les paraules que Benet XVI va pronun-

MCS Arquebisbat Tarragona

Moment de l'Eucaristia a la Prioral de Sant Pere de Reus.

ciar l'any 2012 en la Jornada Mundial de la Pau. L'acte comptà amb l'assistència de la consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Irene Rigau; de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, president del SIERC; el secretari general de la FECC, Enric Puig; el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat, Enric Vendrell, i l'alcalde de Reus, Carles Pellicer, entre d'altres.

Precisament Rigau va posar en relleu «el testimoni especial que han de donar els mestres i professors de religió, més enllà del mandat curricular, quan el criteri moral i ètic sovint ha fallat. Des de la religió es troba un sentit a la vida, i als adolescents els ha faltat entendre la vida com un do». La consellera va dir que cal tornar a posar en la ment i el cor dels nens tres expressions d'humilitat fonamentals: «Si us plau, gràcies i ho sento.»

El P. Enric Puig va definir els eixos

IRENE RIGAU

«Des de la religió es troba un sentit a la vida, i als adolescents els ha faltat entendre la vida com un do»

ENRIC PUIG

«S'ha de delimitar bé l'àmbit acadèmic i el catequètic i, si cal, revisar i millorar el nou currículum a l'aula»

en què han de basar-se els educadors cristians: «Jesús, el servei, el treball en grup i en el fet d'oferir creativitat i esperança», per afirmar posteriorment que «s'ha de delimitar bé l'àmbit acadèmic i el catequètic i, si cal, revisar i millorar el nou currículum a l'aula». Per la seva part, l'arquebisbe de Tarragona va destacar la importància més que mai de la tasca dels professors i mestres de religió «confiant en la vostra professionalitat i maduresa cristiana».

La jornada va oferir més d'una vintena de tallers patrocinats de les editorials Edelweis, Edebé, Claret i Santillana Grupo Promotor. Al pavelló de La Salle hi hagué el dinar de germanor, amb actuació musical a càrrec de la Tuna de La Salle Reus i el grup d'havaneres la Balandra. Per acabar es va celebrar l'eucaristia a la Prioral de Sant Pere de Reus oficiada per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol Balcells.

Girona

Mons. Carles Soler: «El Concili Tarraconense és ben viu»

Víctor Gay / Girona

En el vintè aniversari del Concili Provincial Tarraconense, l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona ha organitzat un cicle de conferències que ha obert Mons. Carles Soler, bisbe emèrit de Girona i secretari general conciliar quan era bisbe auxiliar de Barcelona. El bisbe Soler va afirmar que el Concili Tarraconense està inspirat en el Vaticà II i que seguia les petjades del document *Arrels cristianes de Catalunya*.

«L'etapa de preparació conciliar, es-

pecialment a nivell diocesà, va evidenciar que calia que tots fóssim Església», va continuar dient el conferenciant, tot remarcant la gran participació de laics i laiques sense oblidar el valor de la pregària de milers de persones de les comunitats de base. Fruit de tot plegat en serien les valuoses aportacions de les diòcesis. Tampoc s'oblidà de destacar el valor de l'arquebisbe de Tarragona en la convocatòria, després de 238 anys de l'anterior Concili Tarraconense.

El bisbe emèrit va assenyalar diferents efectes positius d'aquella gran

reunió de l'Església: refermar l'esperit col·legial entre les diferents diòcesis (aleshores eren 8), com ho demostrà el fet d'integrar-hi l'arquebisbat de Barcelona, que jurídicament no era sufragani de Tarragona. D'aquell esperit s'han obtingut fruits com la creació d'estaments interdiocesans, en àmbits com la catequesi, la litúrgia, els mitjans de comunicació, l'ensenyament....

El Concili —digué— també va permetre una visió clara de la realitat de la nostra Església local, aspecte que s'ha mantingut i fins i tot enfortit en el decurs d'aquests vint anys. Uns

resultats que permeten afirmar, en paraules del conferenciant, que «el Concili provincial és ben viu».

Però tampoc no amagà els reptes pendents ni el que qualificà de «tema estrella», és a dir, la Conferència Episcopal Tarraconense i tot el procés que va seguir al respecte. En l'àmbit personal, evocà la feina en equip que es va fer, no sols des de la secretaria del Concili, sinó també per part de tots el grups de treball, que van ser l'origen d'aquests organismes interdiocesans.

En la part final de la intervenció, Mons. Soler assenyala algunes temàtiques que tot just s'apuntaven ara fa vint anys i que han esdevingut realitats que cal tractar: el fenomen dels emigrants de confessions no cristianes i l'impacte de les noves tecnologies.

Lleida

La pregària interreligiosa és possible?

El carmelita Jesús Sans publica un llibre sobre el diàleg amb altres confessions

Jordi Pérez Ansotegui
Lleida

El pare Jesús Sans, prior de l'orde carmelita a Lleida i rector de la parròquia de Santa Teresina, ha presentat el seu llibre *La pregària interreligiosa, avui. Poden pregar juntes les religions?* (Pagès Editors).

El rector del santuari-parròquia de Santa Teresina explica que aquesta obra és el fruit de la reflexió i experiència de molts anys treballant en aquest terreny i que el seu objectiu és respondre a la pregunta que dona nom al llibre, després d'haver-se adonat de la incomprensió i desconeixement que encara hi ha al voltant d'aquest diàleg, fins i tot per part de sectors de la nostra pròpia església.

El pare Jesús es va sentir especialment interessat a aprofundir en la pregària interreligiosa arran de les paraules del papa Joan Pau II en la seva visita a Assís, l'any 1986. Llavors ell exercia el servei pastoral en una parròquia de Mallorca, on va començar un treball ecumènic, ja que «a l'illa, per qüestions del turisme, coexisteix una realitat religiosa més àmplia que en altres indrets». Van ser vint anys gairebé de treball en la dimensió ecumènica, diu el pare Jesús, quan explica que es va endur tot aquest bagatge cap a Lleida.

Va ser però la seva amistat amb Francesc Torradeflot, responsable dels assumptes ecumènics i interreligiosos de la Unesco a Catalunya, l'origen que continués amb una feina fins llavors òrfena gairebé a les terres de Lleida, quan aquell li ho va demanar.

Al setembre del 2003, una dotzena de persones de diferents confessions religioses van començar a fer mans i mànigues al voltant de la Unesco i el diàleg interreligiós. «Va ser un treball molt intens, que va donar fruits dels quals encara ara gaudim», diu el pare Jesús en recordar com es va crear l'Assemblea de les Religions de Lleida o

Agusti Codinach

Xavier Melloni i Jesús Sans en la presentació del llibre a Barcelona.

la tasca desenvolupada al voltant del quart Parlament Mundial de les Religions, que es va celebrar al Fòrum de les Cultures.

Però, malgrat tot, l'origen del llibre cal cercar-lo en una anècdota viscuda al santuari parròquia de Santa Teresina, arran d'una de les primeres trobades del grup de diàleg interreligiós. Un parell de religiosos catòlics nord-americans, que havien entrat a la capella lateral del temple, es van sorprendre de veure com un grup de persones d'altres religions eren a l'interior de l'església explicant les seves pregàries. Això va ser malentès i els va molestar tant, fins al punt que el pare Jesús va haver de respondre davant el bisbe Ciuraneta, ja que van denunciar els fets al Vaticà.

«La pregària interreligiosa, avui. Poden pregar juntes les religions?» (Pagès Editors).

Uns malentesos que, malgrat el pas dels anys, encara topaven amb l'essència de les paraules de Joan Pau II, a Assís, quan va respondre les inquietuds del llavors cardenal Joseph Ratzinger sobre les dificultats de la pregària interreligiosa, i que tant havien impactat en el pare carmelita. El pare Jesús reconeix el gran canvi que ha fet l'Església catòlica des del Concili Vaticà II respecte a les tradicions religioses, «camí que hem de continuar i millorar entre tots».

El llibre recull dos annexos. Un, amb reflexions místiques i oracions sobre el sentit de la pregària de les principals religions; i l'altre, amb una sèrie d'entrevistes als membres del grup Unesco Lleida, que van començar aquest camí amb el pare Jesús.

Jornada anual de la Xarxa d'Acció Caritativa

J.P.A. / Lleida

Les aportacions del bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, i de la doctora en Filosofia i presidenta del Comitè d'Ètica dels Serveis Socials, Begoña Román, sobre les desigualtats socials i la justícia en un món globalitzat i alhora en constant canvi, van introduir el debat de la cinquena jornada anual de la Xarxa d'Entitats d'Acció Caritativa i Social del bisbat de Lleida, que es va celebrar el 21 de març al Col·legi Maristes.

Enguany va ser el bisbe Joan qui va introduir el debat. Va posar en evidència que ens trobem amb un model social que no funciona ni dona resposta a gaires necessitats, on l'escala de valors és molt qüestionable, amb un concepte

del bé comú que no podem compartir quan fa fallida en esclatar exemples com els de corrupció, inoculats en el sistema. Per la seva part, la professora Román va dividir la seva intervenció en tres parts. Va establir què entenem per ètica i moral, va diferenciar els dos conceptes i va posar en evidència com els canvis socials i el temps els alteren. Tot seguit va establir quatre conceptes d'ètica—personal, cívica, professional i organitzativa—, els va definir i explicar, i va acabar establint un ordre de prioritats, ja que, segons la professora, en un món associatiu com el de la Xarxa no n'hi ha prou amb el voluntarisme que mou els seus membres, sinó que també cal saber què fer en determinats moments.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

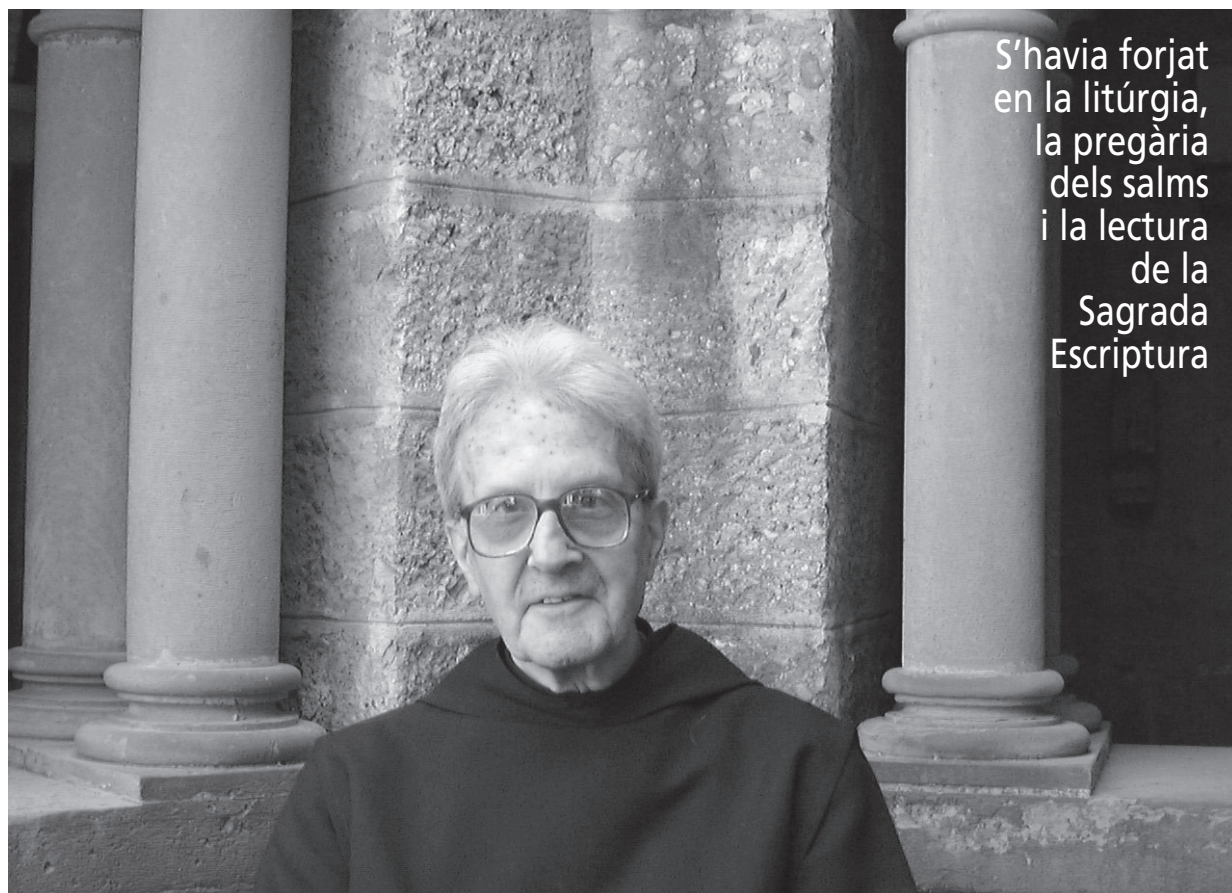
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

P. Gregori M. Estrada, monjo, organista i compositor

P. Josep Miquel Bausset
Monjo de Montserrat

Home d'una gran calidesa i d'una extraordinària humanitat, el P. Gregori M. Estrada, monjo de Montserrat, ens va deixar el passat dia 18, per trobar-se amb el Déu que tant havia estimat.

Com digué el P. abat Josep M. Soler en l'enterrament del P. Gregori, va ser «la fidelitat introntollable de Jesucrist» que va amarar la vida d'aquest monjo bo i servicial.

Al llarg dels seus gairebé 82 anys a Montserrat, el P. Gregori va anar descobrint l'amor amb què Déu l'estimava, fins al punt que, com ens recordava el P. abat Josep M., de feia anys el P. Gregori «anava repetint so-

vint les paraules del salmista: "El vostre amor val més que la vida; tot jo tinc set de vós, per vós es desviu el meu cor"» (Ps 62:2-4).

El P. Gregori es va formar a l'Escolania de Montserrat durant els sis anys (1926-1932) que passà d'escolà. En la seva llarga vida de monjo, des que va entrar al monestir el 1933, la vida del P. Gregori s'havia forjat en la litúrgia, la pregària dels salms i la lectura de la Sagrada Escripura, tot deixant-se treballar pel Déu que va fer d'ell un «monjo fidel, disciplinat, discret, senzill, constant, treballador, profund espiritualment».

El 1935 començà els estudis d'orgue al Conservatori del Liceu de Barcelona, que continuà després de la guerra civil a París.

Així esdevingué organista, compositor, professor, concertista, musicòleg i director del cor dels monjos des del 1968 fins al 2002. El P. Gregori va estudiar filosofia i teologia als monestirs alemanys de Maria Laach i de Beuron, que completà a Sant Anselm. Va fer la professió solemne al Sacro Speco de Subiaco el 1939 i va rebre l'ordenació presbiteral el 1941.

Amb la reforma litúrgica va compondre les melodies de la missa per als textos litúrgics en català, i el 1970 va iniciar les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia, per tal d'ajudar el cant a les parròquies. A més va fer la planificació de les campanes de Montserrat i va intervenir en la construcció de tres orgues de Montserrat.

In memoriam

Artífex de les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia

Mercè Cano i Nogué

Membre de la Comissió organitzadora de les Trobades

Els propers mesos de juliol i agost tindrà lloc a Montserrat una nova edició de les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia. Aquestes Trobades, que s'han realitzat ininterrompudament des del 1970, tenen l'origen en la clarividència i la tenacitat del P. Gregori Estrada.

Amb motiu de la introducció de les llengües vernacles en la Litúrgia, pel Concili Vaticà II, es feia necessari un repertori i uns animadors per ensenyar i dirigir el cant en català. Des del primer moment, el P. Gregori ho va tenir clar i, juntament amb altres compositors, va escriure música religiosa per ser cantada en català durant les celebracions litúrgiques de les parròquies. Però també fou conscient que era necessària la figura de l'animador del cant, la persona que havia de fer participar amb energia i vitalitat tota l'assemblea en el cant comunitari, per aconseguir que la celebració litúrgica fos més viva i participativa. D'aquesta manera van començar les primeres Trobades amb directors de la categoria d'Oriol Martorell i de Lluís Virgili, noms de referència de la música coral del país en aquell moment.

Recordo molt bé la meua Primera Trobada. Era una adolescent que no sabia gaire bé on anava, però tenia moltes ganes d'aprendre. Vaig descobrir Montserrat, vaig descobrir el P. Gregori Estrada i una comunitat de monjos molt exigent i amb ganes de treballar pel país i la seva música, vaig descobrir les Trobades... i vaig fer molts amics. Així va començar una relació amb el P. Gregori i amb les Trobades que m'ha acompanyat musicalment fins al que sóc ara. Passats uns anys jo mateixa vaig dirigir algunes de les Trobades, i avui formo part de la Comissió que les organitza.

El P. Gregori, com a cap indiscutible de la Comissió organitzadora de les Trobades des dels seus inicis, va anar guiant els seus integrants per aconseguir que les Trobades tinguessin un nivell adequat als participants, però sense rebaixar l'exigència.

La seva actitud i la seva manera de ser fou sempre un exemple de vida per a tots els qui el vam conèixer: exigent amb els altres, com ho era amb ell mateix, i alhora fidel, respectuós i amic.

No podré agrair mai prou el que el P. Gregori Estrada va aportar a la meua vida i estic segura que, això que escric, ho subscriuria molta de la gent que ha passat per les Trobades. En nom de tots ells, moltes gràcies Pare Gregori. Descansi en pau i vetlli per tots nosaltres.

La forma fàcil i econòmica de pujar i baixar tot tipus d'escaleres. Pressupost gratuït. Truqui'ns ara i sol·liciti informació sense compromís **93.422.41.71**

Sibil·la pasqual a Santa Maria del Mar

Tindrà lloc en aquesta basílica barcelonina el 10 d'abril, a les 21.00

Mn. Salvador Pié-Ninot
Rector

Agusti Codinach

Fa més de mil anys que tenim vestigis del *Cant de la Sibil·la* que, tant en el temps de Nadal com en el de Pasqua, feia ús de textos d'unes profetesses paganes, anomenades Sibil·les a Grècia i a Roma, que davant de grans tribulacions auguraven la vinguda final de la salvació. Aquests vestigis els trobem a Catalunya i a les Illes Balears i la seva significació fou creixent en el món catòlic de tal forma que Michelangelo, en pintar per encàrrec papal la capella Sixtina al segle XV, hi va incloure cinc Sibil·les paganes, les quals havien predit d'alguna manera l'era cristiana. En aquell moment era una forma d'expressar que la influència de l'art pagà grec i romà en el nou estil renaixentista de les esglésies no era estrany a un cert anunci de la salvació d'aquestes profetesses paganes del món clàssic. Més endavant, però, el Concili de Trento del segle XVI va prohibir-ne la difusió per la seva forma massa teatral.

La recuperació del *Cant de la Sibil·la* és recent, sobretot a Mallorca i Barcelona, tot iniciant-se en primer lloc a Catalunya, precisament a Santa Maria del Mar per Nadal, com a Sibil·la catalana—que és la present—, represa de la tradició mallorquina i centrada en la seva reconeguda tornada: «El jorn del judici parrà (se salvarà), qui haurà fet servici (servei)», on es posa en relleu la importància del servei generós envers els altres en el judici final de la vida. Alhora, el seu caràcter també pasqual invita a poder oferir, per primer cop enguany en temps pasqual a Santa Maria del Mar, aquest clàssic *Cant de la Sibil·la* acompanyat per dos poetes que han escrit sobre la Pasqua sota el mateix títol de *Setmana Santa*: Salvador Espriu, durant els anys 1962-1970, i el poeta vivent David Jou, que els acaba de publicar, oferint-se així tot com a una *Sibil·la pasqual*.

Salvador Espriu

«En el darrer gran llibre de poemes, *Setmana Santa* (1962-1970), Salvador Espriu continuava plantejant-se davant del fenomen religiós, aquella mateixa respectuosa i angoixosa interrogació que s'havia plantejat quan, jove encara, havia escrit *Laia*» (A. Pons). De fet, Espriu mateix escriu a la introducció: «Entorn de la mort —eix com sempre de la meua obra— gira aquesta *Setmana Santa*, que no s'esbalça alegrant-se'n o lamentant-ho, sobre el fantasma de la meua "conversió". Però crec que ens pertany el lliure, fonamental i imprescindible dret d'interrogar i indagar, sense rendir-nos mai a la coacció de cap pretesa autoritat, del color que

Les Sibil·les eren unes profetesses paganes que, davant de grans tribulacions, auguraven la vinguda final de la salvació

sigui, sobre tota mena de problemes i qüestions. I estic convençut que ni és superior en claredat o agudesament l'individu mancat del concepte metafísic de la vida, o que l'ha rebutjat o ha renunciat a ell, ni és més bo l'adherir a una o altra ortodòxia o credo, pietós o no.»

Per això, és significatiu que en el poema *Matí de Pasqua*, anomeni Jesús ressuscitat d'una forma misteriosa, com «l'enigma nou» i que alhora afirmi que les dones que anaren a trenc d'alba al sepulcre arribaren fins al «Misteri del lllindar», expressió que resumeix ben bé el terme final de la recerca existencial i religiosa d'Espriu! La paraula *llindar*, a més, li serveix per descriure's personalment, ja que, com va escriure a un monjo de Montserrat, afirma que «potser em falta rebre l'oratge, tan tranquil de la nit de Nadal, il·luminat de llum a trenc d'alba de la resurrecció. Això és el que em falta i el que sempre, fins avui, m'ha estat

íntimament i últimament negat. I tot allò tan extraordinari que segueix i que em posa tothora la pell de gallina. Però m'aturo en aquest *llindar*».

És obvi que Espriu no se situa de la mateixa forma que les Sibil·les. Aquestes, per tal d'accentuar la necessitat de la salvació, subratllaven amb gran dramatisme el trasbals que comportaria el judici final que es concentraria en la valoració del «servei/servici» de cadascú durant la pròpia vida. En canvi, Espriu molt més proper a nosaltres que les Sibil·les i amb qui és més fàcil avui compartir preguntes, participa del corrent existencialista, en la línia de Sartre, Camus, Heidegger... i el teòleg K. Rahner quan parla de «l'amplitud vital de la mort», i en aquest context «la llibertat que reclama Espriu no és només política, que també, sinó la difícil llibertat de l'home enfrontat als límits de l'existència: a l'evocació de la mort i del pas del temps» (A. Puigverd).

«Els creients ens sentim a prop també dels qui, no reconeixent-se part de cap tradició religiosa, busquen sincerament la veritat, la bondat i la bellesa, que per a nosaltres tenen la seva màxima expressió i la seva font en Déu. Un espai peculiar són els anomenats nous areòpags, com l'"atri dels gentils", on creients i no creients poden dialogar sobre els temes fonamentals de l'ètica, de l'art i de la ciència, i sobre la recerca de transcendència» (papa Francesc, *El goig de l'Evangelí*, n. 257).

David Jou

El poeta vivent David Jou (Sitges, 1953), catedràtic de Física (UAB), en el seu recent recull titulat *Poemes*

de Nadal i de Setmana Santa (2014), escriu en el pròleg que «practicar poesia religiosa té, avui, l'al·licient de pensar a contracorrent, de buscar formes expressives adients, d'explorar enllà de respostes convencionals, de preguntar-se juntament amb els qui fan preguntes, de no donar per segura i compartida una tradició ni resignar-se a la ignorància o el desinterès ambiental». I continua preguntant-se agudament: «Fins a quin punt el cristianisme, amb la idea essencial d'un Déu fet home i ressuscitat d'entre els morts, és difícil d'acceptar en el context cultural ultratecnològic i més o menys científic d'avui? La idea que el Déu de la Raó —el Déu de les grans lleis físiques i de la gran estructura matemàtica que organitzen i dinamitzen el cosmos— hagi participat Ell mateix en el món no em sembla forçosament absurda. Si el més misteriós de l'univers no és tant haver estat creat del no-res (*ex nihilo*), sinó de l'Amor (*ex amore*), l'Amor es posa com a origen i fonament de l'univers i hi estableix la seva lògica...»

I continua: «La resurrecció de Crist m'ha semblat molt diferent a un miracle: és una nova creació de món, o el desplegament d'una nova dimensió del món—densa, plena, radical, inefable, memòria i exultació del creat en plenitud intemporal. La resurrecció de Crist pot ser una simple fantasia, és clar, però si no ho és, és realment l'atractor de la història, el nucli de la realitat, la síntesi de sentit, la consumació intemporal d'una aventura amorosa —íntima i còsmica— de coneixement, reconeixement, fusió i felicitat.»

«L'ètica sempre ha de donar una resposta compassiva»

El filòsof Joan-Carles Mèlich publica «La lectura com a pregària» (Fragmenta Editorial)

Eduard Brufau

El nou llibre del pensador Joan-Carles Mèlich crida l'atenció pel caràcter fragmentari del text. *La lectura com a pregària* és un recull d'un total de 262 fragments filosòfics, breus apunts de quaderns de notes, que conviden a reflexionar sobre la literatura, l'ètica, la compassió, Déu o el sentit del món. Pensada des d'una perspectiva no confessional, aquesta obra aborda temes fonamentals de l'existència humana, compartits tant per creients com per no creients.

Per què el caràcter fragmentari del llibre?

Des de fa molts anys, mentre lleigeixo, tinc sempre al costat quaderns de notes, i en determinats moments apunto les frases que més m'interessen. Aquestes anotacions les faig sempre a ploma, de manera que el gest té una certa dimensió ritual que té veure amb la pregària. Tinc molts quaderns d'aquesta mena i a partir d'ells he anat elaborant els llibres que fins ara he publicat, sempre coses acadèmiques.

Però *La lectura com a pregària* no es pot definir com a obra acadèmica.

Certament que no. L'editor de Fragmenta, Ignasi Moreta, feia temps que em demanava que li entregués un original i li vaig proposar de publicar els fragments, una selecció de les anotacions tal com les escric.

La meua escriptura és fragmentària, no sistemàtica, perquè desconfio de les filosofies que tenen resposta per a tot. Aquest caràcter fragmentari no té res a veure ni amb el *Twitter* ni amb les noves tecnologies. El *Twitter* és un pensament sobre el present, però jo no escric sobre el present sinó en el present. El meu pensament és extemporani, en aquestes notes no hi ha cap referència a l'actualitat. Els autors i textos citats són clàssics, des de la paràbola del bon samarità fins a textos de Sòfocles, Cervantes, Shakespeare o autors del segle XX. Res a veure, per tant, amb la lògica *twitterera*.

En aquests fragments es manifesta la seva desconfiança cap a la metafísica. La metafísica i la religió omplen la set de sentit de l'home. Com s'omple sense elles aquest buit?

La crítica que faig és més aviat a les respostes metafísiques, no tant a la metafísica en si. L'ésser humà es fa preguntes metafísiques, com ara d'on venim, on anem, quin és el sentit de la vida... Això és inevitable, perquè si hi ha ésser humà, hi ha pregunta metafísica, pel més enllà, pel que hi ha després de la mort. Seria absurd, per tant, ser crític amb la metafísica, perquè seria eliminar un aspecte fonamental de la condició humana.

Del que estic en contra, en canvi, és de les respostes metafísiques o d'aquelles religions que donen respostes

metafísiques d'una manera contundent, dogmàtica. Em sembla perillós, gairebé sectari, donar una resposta com a única i definitiva, la imposició d'una veritat absoluta. D'aquí fàcilment se'n deriva un fanatisme, i quan això arriba a la política els exemples són molt dramàtics, com ara les decapitacions dels jihadistes. Les respostes metafísiques sovint es converteixen en legitimadores de la barbàrie, de l'horror més extrem, que és matar en nom de Déu.

Quin paper haurien de tenir, doncs, les religions?

Hi ha una altra manera d'entendre la religió —que per a mi és el sentit més evangèlic— que és entendre-la com a ètica, com a compassió, com a preocupació per l'altre. Aquesta compassió té poc a veure amb el compliment de la llei, i a vegades du fins i tot al trencament de la llei. Això ho veiem molt clarament en el passatge evangèlic de l'adúltera, quan Jesús no compleix el que està prescrit per la llei, que seria la lapidació. Aquí Jesús transgredeix la llei. Aquesta religió que apareix aquí és la que m'interessa, per això no l'anomeno metafísica, perquè no és un corpus doctrinal, sinó una crida a la compassió, a la preocupació

assumible tant per creients com per no creients; en la paràbola del bon samarità s'obre la dimensió de la resposta adequada: «La llei i la moral diuen això, però tu, què hi dius?» Aquesta paràbola, llegida antropològicament, dona una resposta ètica, compassiva, perquè el bon samarità dona una resposta en contra de la seva llei i la seva moral. Per poder ser ètic, doncs, s'ha de donar una resposta compassiva.

La moral primer estableix què és persona i després et diu com t'has de comportar amb aquell que prèviament ha determinat què és persona. L'ètica, en canvi, veu el patiment i mou a fer-se'n càrrec, encara que la llei i la moral no el classifiquin com a persona. Pensem, per exemple, en temes controvertits com ara l'avortament o la situació dels malalts terminals.

El nostre món s'ha tornat impersonal?

Un dels fragments diu que vivim en un temps de molta moral i de molt poca ètica. Es diu que vivim en un temps de crisi moral, de pèrdua de valors... Però crec que això és un tòpic. Mai com ara s'havien vist tants codis deontològics, i per a mi aquests codis formarien part de la moral, que és necessària, però insuficient. Quan un col·lectiu té un dilema recorre al codi deontològic, convoca el comitè d'ètica perquè resolgui el problema i així es queda amb la consciència tranquil·la. Però aquí no es pot acabar tot. Cal la relació cara a cara, entre el metge i el pacient, per exemple. No podem evitar la relació amb l'altre ni en darrer terme la decisió personal. No podem acceptar el vistiplau del comitè d'ètica i quedar-nos tan tranquils. Hem d'estar a l'altura d'allò que l'altre em demana.

Tornant al títol, aquesta analogia entre lectura i pregàries poc habitual

La frase és meua, i la proposta de convertir-la en títol va ser de l'editor. La lectura pot ser pregària en el sentit que hem de llegir els clàssics que han resistit el temps amb respecte i reverència. La nostra societat no respecta les grans obres; de seguida es demana l'opinió de tothom i tothom es creu amb el dret d'opinar de tot. Una cosa és opinar de futbol i una altra opinar de Plató, d'Aristòtil o de sant Tomàs!

Als alumnes sempre els dic que poden ser crítics amb els clàssics, però que han de tenir en compte que una obra que fa 25 segles que es llegeix, i que encara ens fa pensar, no es pot prendre a la lleugera. Cal un respecte, una atenció, un silenci, una lectura pausada, una reflexió... *La lectura com a pregària* és una reivindicació del clàssic, i els clàssics necessiten una lectura adequada, que no es pot abordar de qualsevol manera. No és el mateix llegir un llibre imprès ben editat que fer-ho en fotocòpies o en un e-book. No és el mateix, amb tots els respectes, llegir un diari esportiu que la *Metafísica* d'Aristòtil. Ensenyar això és fonamental.

«Els personatges d'*Antígona* són interessants, però el bon samarità els supera»

per l'altre. D'aquesta manera mai cap llei ni cap Déu no pot ser legitimador d'un acte de barbàrie.

Hi ha cap altre text evangèlic que li sigui significatiu?

La paràbola del bon samarità. En aquest passatge trobem aquesta dimensió ètica tan necessària absent en altres clàssics. Per exemple, els personatges de l'*Antígona* de Sòfocles també són molt interessants des del punt de vista ètic, però el bon samarità els supera. En la tragèdia de Sòfocles, Creont representa la llei estricta, mentre que Antígona reivindica la legitimitat, la moral. Però el bon samarità va més enllà de la legitimitat i entra en el terreny de l'adequació, que és la dimensió més necessària.

El text evangèlic és magistral antropològicament, i perfectament

Nou CD de l'Escolania de Montserrat

«In Montibus Sanctis» és el darrer treball de Bernat Vivancos amb els escolans

Redacció

Montserrat

L'Escolania de Montserrat, de la mà del qui va ser el seu director musical els darrers set cursos (fins al juny del 2014), el compositor Bernat Vivancos, acaba de publicar el CD *In Montibus Sanctis* (Discos Abadia de Montserrat). Creat pel mateix Vivancos, el disc consta d'obres «fetes a mida per a l'Escolania, ja sigui de cara al repertori litúrgic o de concerts». «Són obres que s'anaven gestant, provant i elaborant pràcticament en directe, en viu», afirma Bernat Vivancos, que amb aquest enregistrament també ha volgut mostrar una part compositiva del seu catàleg, «amb obres més factibles i planeres, de fàcil comprensió, on música i text volen formar un tàndem únic que pugui ajudar a la pregària i a la contemplació».

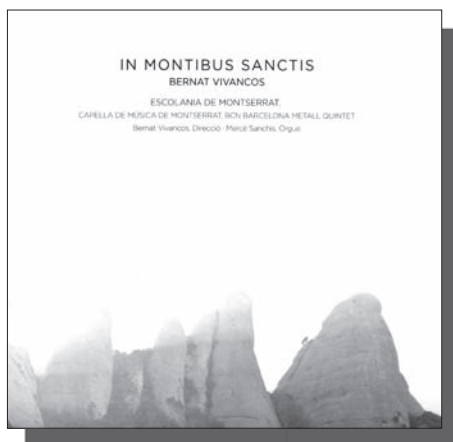
«Aquest CD —afegeix Bernat Vivancos— és la culminació de la tasca que he fet a Montserrat com a director del cor durant aquests set anys. Fidel a la figura de “mestre de capella”, tan present en la història de la música montserratina, he combinat la direcció amb la composició. Personalment, és un record que va més enllà de la pròpia direcció, fruit també de l'experiència i vivència dels meus anys d'escolà. D'aquí la dedicatòria al meu mestre, el P. Ireneu Segarra, també compositor-director, a qui tant dec.»

A més de l'Escolania, en el disc *In Montibus Sanctis*, realitzat sota el segell de Discos Abadia de Montserrat, també hi ha pres part l'organista Mercè Sanchís i la Capella de Música de Montserrat.

En el llibret que acompanya el CD,

La Capella de Música de Montserrat i l'organista Mercè Sanchís també han participat en l'enregistrament

l'escriptor Jaume Cabré, que ha redactat el pròleg, assenyalava que les vuit obres que el formen són «una mena de paràfrasis de cants litúrgics o si més no religiosos; l'origen d'aquests cants, abans de passar per la mà de Vivancos, són coneguts; i això els confereix l'interès de veure com l'autor parafraseja, varia, deforma, exalta la música que estima i la fa seva i em deixa amb la boca oberta pel resultat final».

«El resultat final és un miracle musical. He tractat d'explicar, prou debades, per què aquesta música m'atrau

fatalment. No puc expressar tot el que sento, però precisament sé que allò que ronda l'inefable és el que m'ha enriquit com a persona i enriquirà a qui l'escolti», apunta Cabré.

Les vuit peces creades per Bernat Vivancos i interpretades per l'Escolania de Montserrat i la Capella de Música de Montserrat, amb l'acompanyament a l'orgue de Mercè Sanchís, són: *Ave Maria*, de Schubert; *Ave Maria*, de Bach; *Fundamenta eius* (salm 87); *Salve Regina*; la Salve montserratina *Cantantibus organis*; *Welcome*; *Es ist ein Ros entsprungen* i *Santa nit*.

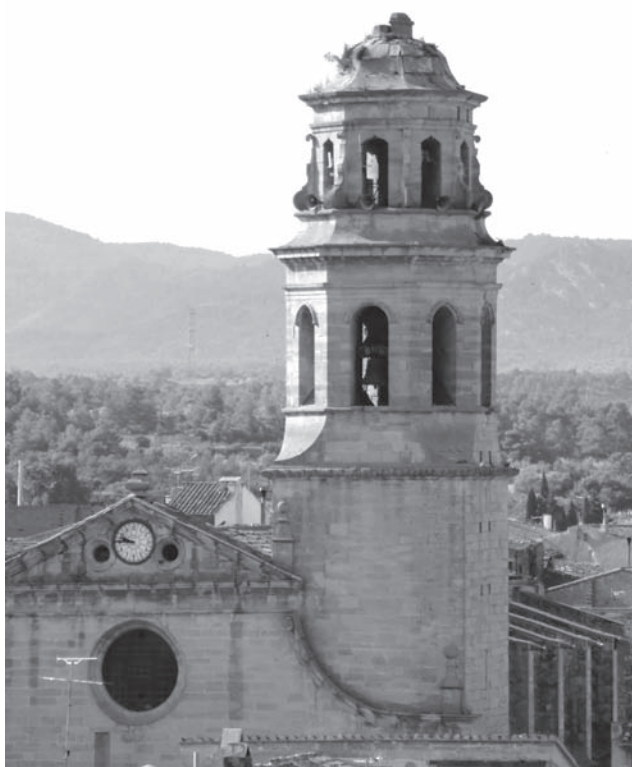
Campanars

L'Albi

L'església parroquial de Santa Maria fou aixecada en el tercer quart del segle XVIII en estil neoclàssic, tot i que la portalada encara té tirats barrocs, fet força freqüent en el nostre país, on la gent optava per aquest estil amb preferència a les novetats estilístiques més austeres que venien imposades des dels centres acadèmics. Consta d'una nau de sis trams coberts amb voltes de llunetes; el presbiteri queda inclòs en un absis poligonal de tres costats. Les dimensions interiors fan que hàgim de considerar que es tracta d'una església notable amb 32 metres i escaig de llargada i una amplada total, incloses les capelles laterals, de 18,75 metres.

Sota mateix de l'absis, una modesta cripta guarda les despulles dels senyors de Mur en sarcòfags de pedra que reproduïen els relleus dels antics de fusta, avui desapareguts.

El campanar, coetani del temple, té un primer cos de planta de 6,35 x 6,45 metres; és de pedra vista de maçoneria. El segon cos és vuitavat; en ell s'hi ubica la cel·la, estança amb tres campanes grans, oberta amb vuit finestres,

un a cada cara, algun tapiat. Després d'una cornisa, s'aixeca una torrella de vuit cares obertes amb finestres d'un discret arc conopial i coberta d'una cúpula de perfil sinuós amb una estructura arquejada mig partida al cim. Aquests dos cossos tenen paraments de carreus ben escairats de pedra rogenca; els del temple també ho són, però, llevat del frontis, tenen paraments de maçoneria de pedra vista.

L'escala que puja fins a la cel·la ho fa arrapada als murs i deixa un ull central; alterna graons de pedra, fins al cor, i de rajola; es va fent cada vegada més estreta. Des de la cel·la a la torrella n'hi ha una de cargol de pedra. En aquesta torrella hi penja una campaneta i una antiga matraca en no gaire bon estat.

L'alçada notable d'aquest campanar, que gairebé arriba als 40 metres, li dona un aspecte molt esvelt. Es troba situat damunt de l'ala dreta del temple, fent angle al nord-oest del frontis orientat a tramuntana.

Un gran campanar, molt destacat com gairebé tots els de la comarca de les Garrigues.

Delfí Dalmau i Argemir

Actualitats científiques

Es van trobant més planetes interessants fora del sistema solar

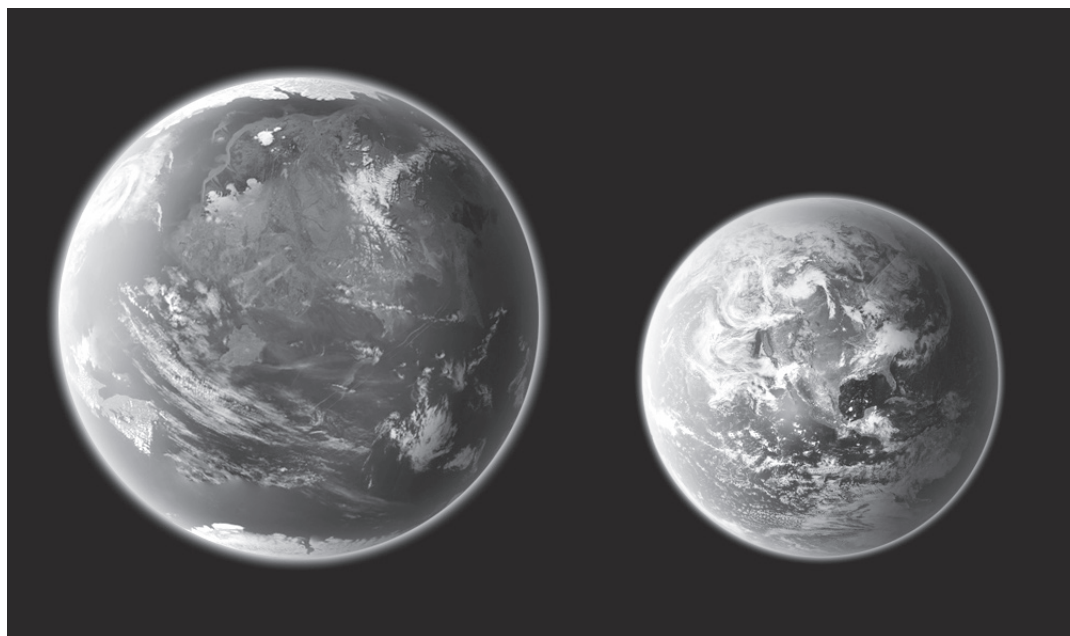
Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Com recordarà el lector, era el març del 2009 que la NASA enlairava el coet que portava el telescopi espacial *Kepler* que, posat en òrbita des d'aleshores, va detectant planetes entorn d'estrelles amb el sistema de mesurar fins a les centmil·lèsimes de variació la llum de l'astre, cosa que permet afirmar que un objecte de la mida d'un planeta està passant per davant d'una estrella si hi disminueix la brillantor per damunt d'una centmil·lèsima. Per saber-ho segur es mesura tres vegades de manera que es comprovi que la minva de lluminositat és realment periòdica, deguda a un ritme constant. Amb aquest mètode ja portem més de 700 planetes segurs orbitant més de 300 estrelles.

Fins ara no se n'ha pogut trobar cap que amb seguretat presenti unes condicions semblants a les que té la Terra, com són temperatura adequada i aigua en abundor, però al gener d'enguany al congrés de la Societat Astronòmica Americana (AAS), Guillermo Torres, del Centre Harvard-Smithsonian d'Astrofísica va informar dels dos planetes més semblants a la terra trobats fins ara pel Kepler. Es tracta del «Kepler 438b» i del «Kepler 442b» (tots els que *Kepler* des-

«Kepler 442b» comparat amb la Terra.

cobreix s'anomenen amb el nom del telescopi seguit d'un nombre) que tenen les següents característiques: tots dos es troben rodejant estrelles de la constel·lació de la Lira, de les quals una està a 470 anys llum i l'altra a 1.100. Tots dos tenen una temperatura que hi permet l'existència d'aigua líquida en cas de ser planetes rocosos, i la pro-

babilitat de ser-ho és força alta.

El «Kepler 438b» té un diàmetre només un 12% més gran que el de la Terra i dona la volta a l'estrella en tan sols 35 dies, però tot i això, la calor que en rep no és excessiva ja que l'estrella és més dèbil que el Sol. S'ha calculat que només rep un 40% més de llum respecte de la que rebem

nosaltres del nostre astre rei, cosa que encara permetria la vida. I el «Kepler 442b» és un terç més gran que la Terra i descriu l'òrbita en 112 dies i de llum en rep com un 65% de la que rebem nosaltres.

Així, doncs, es tracta de planetes habitables? El coautor de la investigació feta, David Kipping, del mateix centre que Torres, ens diu: «No sabem segur si algun d'aquests planetes és habitable. Només podem dir que són candidats prometedors.» I és clar que no n'hi ha prou amb tenir superfície rocosa i corrents d'aigua, amb una temperatura adequada. Són condicions impres-

cindibles però suficients. Calen molts altres factors. Un d'ells és protecció dels raigs còsmics, que nosaltres tenim amb la capa d'ozó. Si des d'un altre sistema ens analitzessin el que hi ha al voltant del Sol molt probablement es considerarien aptes per haver-hi vida els planetes Mart i Venus i, com sabem, no n'hi ha pas.

Tradicions remeieres

La sajolida dels horts conventuals

Fra Valentí Serra de Manresa

Arxiver dels caputxins

La sajolida o sajulida (llat., *Satureia montana*; cast., *ajedrea*) és una planta remeiera de notables propietats antibiòtiques, i alhora és també un bon conservant natural que s'empra, des de molt antic, per a confitar i adobar les olives i, àdhuc, s'usa per perfumar el gust de la sopa i el guisat d'algunes carns. La sajolida gaudeix de propietats expectorants, digestives i tòniques.

Poc temps abans de l'exclaustració de 1835 els frares volgueren descriure així aquesta olorosa herba: «La sajorida [sic] és una planta que creix fis a l'alsada de un peu, és molt poblada de rames y fullas estretas, un poch peludas y de un vert obscur. És molt olorosa y's cultiva per a assaonar las viandas y preservar de la corrupció y adobar las olivas» (APCC, *Receptari*, s. f.). La sajolida sol florir a partir del mes de juliol en els llocs més àrids de les nostres comarques. El gran divulgador de la terapèutica popular, el caputxí Hilari d'Arenys de Mar († 1976), a propòsit de la sajolida recollí una eficaç recepta que diu: «De la sajolida s'empren els caps de brot que són excitants, fortificants y vermífugs; en compreses s'usa contra els tumors, y l'oli cura el mal de queixal»; (T.A., *Receptari*, s. f.). A més, en la tradició agropecuària de casa nostra hi havia el costum de fer *bullidures* de sajolida per guarir el mal de ventre del bestiar i aplicar-lo com a antídote per a les picades: «La sajorida [sic] expulsa los cuhs y fa venir la gana. És l'herba principal per a confitar las olivas. Ab lo such de las olivas confitadas, de gran virtud purgant, se dona per curar lo mal de ventre dels animals. L'aigua de sajorida presa ab infusió és molt bona per a

las picadas de serps y animals verinosos»; (BHC, *Terapèutica Antiga*, s. f.).

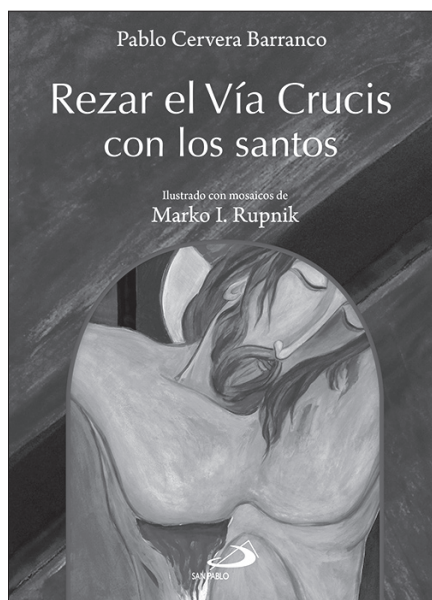
Els frares caputxins solien conrear una varietat hortícola de la sajolida (llat., *Satureia hortensis*) que, en algunes col·lacions nocturnes, la menjaven amanida al refetor; mentre que a la infermeria la *Satureia hortensis* era donada als malalts en

les malalties bronquials per les seves notables propietats expectorants, i se solia arruixar amb la morratxa, a guisa d'insecticida natural, amb aigua feta amb *bullidures* de saüc i sajolida «ja que les mosques fugen escampant aigua en què sajolida e sauch sien cuys» (BHC, *Terapèutica Antiga*, s. f.).

En el ja llunyà 1555 el catedràtic de la Universitat d'Alcalà (i alhora metge imperial i pontifici), D. Andrés de Laguna (†1560), en la versió adaptació a la llengua castellana que féu de l'obra *De materia medica* de Pedani Dioscòrides, escriví que: «La *ajedrea* nace en lugares estériles y ásperos y parécese al timo [: tomillo], aunque es menor y más tierna. Produce una verde espiga llena de florecillas y tiene la misma fuerza que el timo si se toma del mismo modo. Sirvense della para los guisados y para mezclarse con las viandas» (Acerca de la materia medicinal, III, 41).

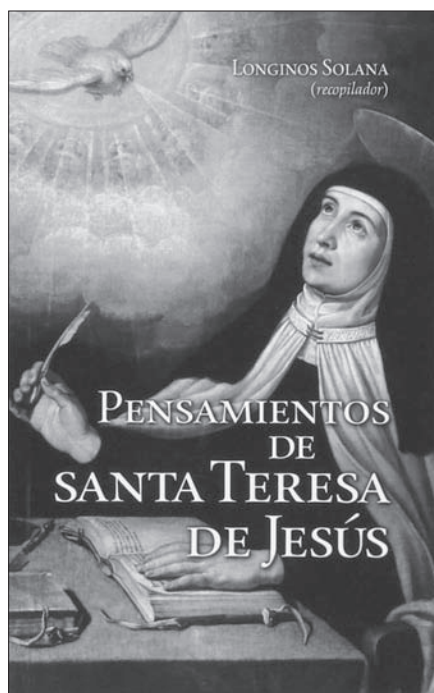
En una col·lecció d'antigues receptes de la tradició remeiera dels caputxins hi llegim també que: «La *ajedrea* es muy aromática y se usa para confitar las aceitunas verdes, y su infusión hecha con vino se ha preconizado en el catarro mucoso y en el asma»; (T.A., *Recetario*, s. f.). D'ací a quinze dies us parlaré, si a Déu plau, de la bugulosa o llengua de bou, una planta remeiera molt estimada en la medicina popular.

PABLO CERVERA BARRANCO
Rezar el Vía Crucis con los santos
Editorial San Pablo, 2015, 246 pàg.

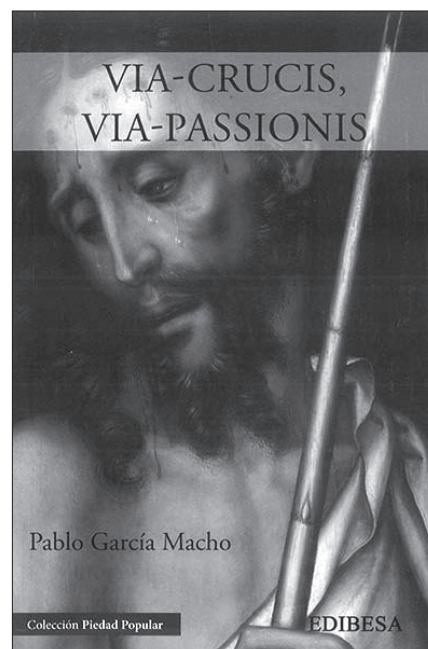
Aquest llibre ofereix catorze estacions del Vía Crucis acompanyades amb les meditacions de set sants i beats que han reflexionat profundament sobre la Passió. Cada estació apareix il·lustrada per una bella imatge realitzada pel pare Marko I. Rupnik. Uns textos i il·lustracions que ajuden el lector a preparar-se espiritualment per acollir la joia de la Resurrecció.

LONGINOS SOLANA (ed.)
Pensamientos de santa Teresa de Jesús
Editorial CCS, 2015, 94 pàg.

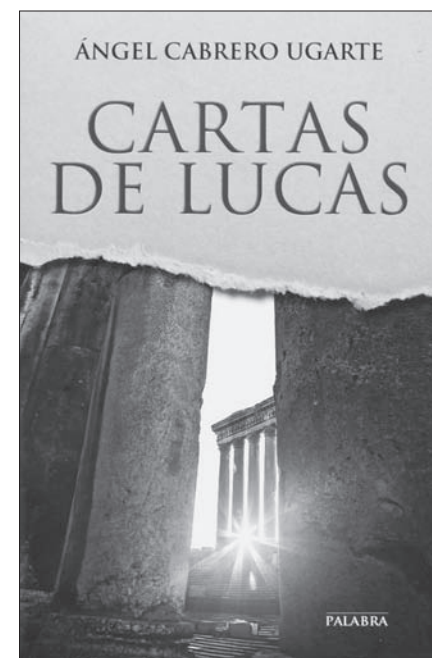
Aquesta recopilació neix de la lectura de les obres de santa Teresa de Jesús. El prevere Longinos Solana ha seleccionat aquells pensaments de la gran mística d'Àvila que puguin ser més útils per al nostre temps. En aquest cinquè centenari del seu naixement, hi acudim per trobar una llum que ens guiï en la recerca de la veritat i de l'amor que procedeix de Déu.

PABLO GARCÍA MACHO
Via Crucis, Via Passionis
Edibesa, 2015, 72 pàg.

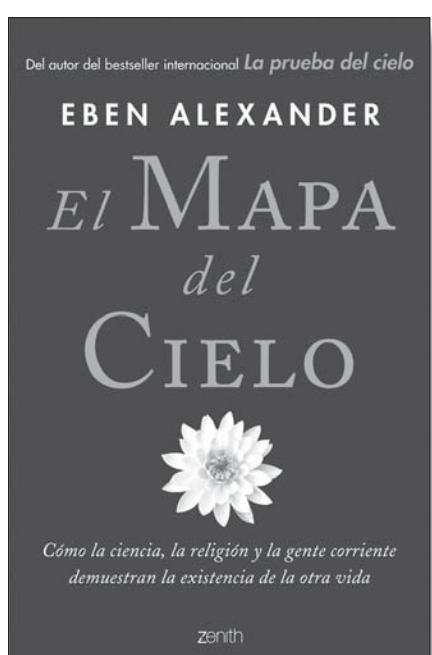
El religiós passionista Pablo García Macho presenta el Vía Crucis i el Via Passionis «per ajudar-te a fer millor i amb més profit aquest recorregut sant, acompanyant Jesús i la humanitat sofrent de tots els temps, també i sobretot a la del nostre segle XXI». I l'autor aconsella el lector en el pròleg: «Viu-lo sense presses, meditativament, amb molta fe i amor.»

ÁNGEL CABRERO UGARTE
Cartas de Lucas
Ediciones Palabra, 2015, 256 pàg.

El descobriment arqueològic d'uns pergamins molt antics, que es podrien atribuir a sant Lluç, ens dirigeix cap a uns fets emmarcats en l'època de la destrucció del temple de Jerusalem. Les cartes creuades entre Lluç, des d'Antioquia, i el seu amic Teòfil, a Roma, ens obren un panorama, en part conegut, sobre com transcorre l'evangelització en aquell primer segle de vida de l'Església.

EBEN ALEXANDER i PTOLEMY TOMPKINS
El mapa del cielo
Editorial Zenith, 2015, 232 pàg.

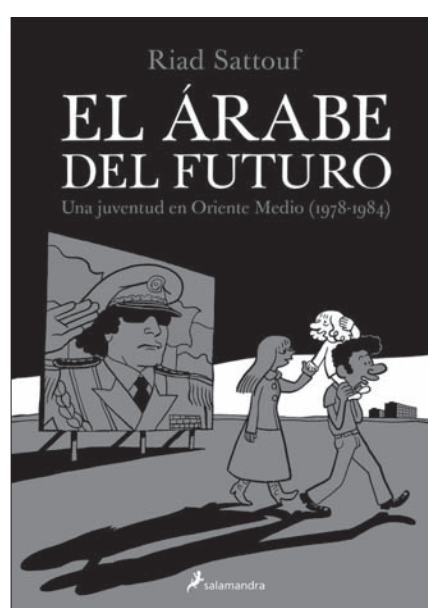
En aquesta obra, el doctor Eben Alexander ha estudiat el que han dit les tradicions religioses d'arreu del món i els filòsofs sobre la supervivència de l'ànima després de la mort, i ha arribat a la conclusió que hi ha moltes similituds entre aquestes veus del passat i els relats de l'actualitat. Explora la història espiritual de la humanitat i ens mostra quin és el nostre destí veritable.

J. M. MULET
Medicina sense enganys
Editorial Pòrtic, 2015, 388 pàg.

Les opcions al marge de la medicina tradicional són cada vegada més nombroses (flors de Bach, aromateràpia, acupuntura...), al mateix temps que augmenten els dubtes sobre la seva fiabilitat. El bioquímic Mulet desmitifica les medecines alternatives i posa en evidència uns quants enganys; mostra com certes pràctiques han esdevingut un mer negoci a costa de la salut i els diners de les persones que hi acudeixen.

RIAD SATTOUF
El árabe del futuro Ediciones Salamandra, 2015, 160 pàg.

Aquest llibre narra la història real d'un infant de cabells rossos i ulls vius i de la seva família a la Líbia de Gaddafi i la Síria de Hafiz al-Assad. Es tracta de la primera entrega d'una trilogia que recull els records de la infància de l'autor, de pare sirí i mare francesa. En la 42a edició del Festival Internacional del Còmic d'Angulema, Riad Sattouf va guanyar la Fauve d'Or a la millor obra.

RAFEL VIVES
Ja t'ho faràs!
Cossetània Edicions, 2015, 120 pàg.

Aquest llibre, fruit del programa *Ja t'ho faràs*, de TV3, convida el lector a donar una segona vida als objectes més quotidians... o més inesperats. Aquí trobareu idees i inspiració per reciclar i reutilitzar de manera creativa. Amb els instruments més bàsics i els materials més accessibles, recuperem allò que havíem donat per perdut i descobrirem nous usos per a objectes arraconats a casa.

Crítica literària

Un assaig molt especial

Em vaig interessar per Jaume Cabré quan li vaig llegir per primera vegada *La matèria de l'esperit*. Em va agradar tant que quan va publicar *Jo confesso* vaig donar-li preferència sobre totes les meves lectures. Vaig pensar, però, que si Cabré diu el que diu a *La matèria de l'esperit*, la seva novel·la ha de valer la pena. I ho val. Considero, en la meua modesta condició de lector, que *Jo confesso* és la millor novel·la catalana dels últims temps després d'*Incerta glòria* de Joan Sales. El meu interès per Cabré m'ha dut a llegir el seu darrer llibre, *Les incerteses* que és un assaig especial. No us diré per què, així quan el llegiu us sorprendrà més. És un llibre que pot interessar tothom que li agradi la lectura, però molt especialment als qui els agrada escriure. Crec que hauria de ser de lectura obligatòria a totes les escoles d'escriptura i, per què no, als clubs de lectura.

En el pròleg, Jaume Cabré avança que, «Amb *Les incerteses* reincideixo en la necessitat de fer una aturada mental, mirar enrere, pensar en tot el que he llegit, he escrit i he viscut, i pro-

JAUME CABRÉ
Les incerteses
Sobre la creació del món
Proa, 2015, 188 pàg.

var de donar explicacions que potser seran inútils perquè ningú no me les ha demanades». Acaba el pròleg: «I el llibre que ara prologo també és una fugida terapèutica de l'ombra massa allargada de *Jo confesso*. En aquesta mena de llibres, les reflexions m'han servit per donar pas a interrogants; a mesura que m'he fet gran, llibre a llibre, tot és més incert i els interrogants s'han multiplicat.» Ara, algunes mostres del cos de l'obra: «(...) aquest futur estudiant sap que sempre té la biblioteca i la llibreria a la vora per conquerir els seus propis espais de llibertat; començant amb la tria del llibre i continuant amb l'acte personal de llegir, que és el viatge cap a la comprensió. Si n'és, d'important, el llibre! Si n'és, d'important, l'escriptor, el que ens ofereix

el llibre!». (...) «La religió, com l'art, apunta a la transcendència. No tot és com ho veiem amb els ulls: hi ha vida, hi ha món més enllà de les aparences. El poema diu més coses que les paraules que el componen (...)» «Sovint he dit que cal desconfiar dels novel·listes que no llegeixen poesia. No sé si tinc dret a afirmar-ho en veu gaire alta, però ho veig així. Ras i curt: penso que la literatura comença i acaba en la poesia, on s'ofereix la paraula nua, en la tensió de la música del vers.» Per a Cabré, la literatura, com a creació, és art. «El dia que no ens preguntem per a què serveix l'art, sinó que en gaudim sense més preguntes, serem una mica més lliures.» I acaba: «Fa molts anys que he assumit que, quan parlem d'art i creació, som al regne de les incerteses.»

Josep M. Boixareu Vilaplana
Editor i escriptor

Crítica teatral

Una intensa «giornata particolare»

«UNA GIORNATA PARTICOLARE», a partir de la pel·lícula d'Ettore Scola.
INTÈRPRETS: Clara Segura, Pablo Derqui i Màrcia Cisteró.
DIRECCIÓ: Oriol Broggi.
Biblioteca de Catalunya, Barcelona. Fins al 3 de maig.

El director Oriol Broggi no ha volgut amagar ni renunciar a l'origen cinematogràfic d'*Una giornata particolare* i la introducció de l'obra per als espectadors de la Biblioteca de Catalunya passa a la gran pantalla, amb la projecció d'un dels primers tràilers de la mítica pel·lícula, ambientada a la Roma del 1938, amb Mussolini salivejant el feixisme i amb la visita d'Adolf Hitler rebut per les masses populars uniformades amb camisa negra.

A casa d'Antonieta, despertar el marit i les sis criatures no és només una rutina matinal sinó una feina llarga. Allà hi ha Sophia Loren i, per als que han recuperat el film de joves o per als més veterans, hi ha també la inesborrable imatge en la memòria de Marcello Mastroianni. Però aviat es farà córrer el cortinatge cremós que fa de pantalla i l'ombra xinesa de l'Antonieta, que interpreta l'actriu Clara Segura, es va fent cada vegada més clara —val-

© David Ruano

L'actriu Clara Segura i l'actor Pablo Derqui protagonitzen «Una giornata particolare», d'Ettore Scola, a la Biblioteca de Catalunya.

gui l'adjectiu per partida doble— fins a fondre's amb la de Sophia Loren que ja es difumina i el personatge de l'Antonieta amb les espadenyes i la bata de fer feines a casa agafa cos i ben aviat tindrà també ànima. El mateix cos i la mateixa ànima que hi posarà al cap d'una estona l'actor Pablo Derqui en el personatge de Gabriele, el locutor de ràdio expulsat de l'emissora per la seva condició d'homosexual.

La història d'*Una giornata particolare* és la de dues persones que viuen

el present amb la conformitat i la desesperació a parts iguals. La posada en escena xucla tant l'atenció dels espectadors que sembla que sigui una obra sense paraules, com aquelles pel·lícules de cinema mut. Però les paraules hi són. Matisades. Les imprescindibles. Deixant que siguin els gestos, les mirades i els silencis els que continuïn parlant per ells dos, o per ells tres, perquè els mateixos gestos, les mateixes mirades i els mateixos silencis, caracteritzen també el personatge de la

portera (Màrcia Cisteró).

La posada en escena ha polit la il·luminació, la de l'interior del pis d'Antonieta, en un pla obert, sense murs que el separin del pis de Gabriele. Unes finestres miren al pati de llums. Hi ha el mur de l'antic Hospital de la Santa Creu que porta la imaginació als murs de la vella Roma. Hi ha un sol de maig que comença a cremar les pedres. Però també hi ha fosc, negror, el terror que s'acosta.

A dins, Antonietta i Gabriele es redescobreixen i es confessen. I Antonietta viu la seva *giornata particolare*. Ni ella ni ell tornaran a ser els mateixos, ni la seva vivència de la *giornata*, lluny de la massa popular uniformada, els canviarà el destí. Il·luminació, sentors, calidesa i una atmosfera humitejant. En aquesta *giornata*, a les primeres cuines de gas, s'hi ha fet cafè amb una vella Oroley que ha escampat l'olor per l'aire, s'hi ha fet una truita amb delicadesa, s'hi han begut un parell de gots de vi rosat per acompanyar la truita, s'hi han escoltat algunes peces italianes al tocadiscos i s'hi han fet uns passos de ball, un, dos tres... avant, un, dos, tres... enrere. Una intensa *giornata particolare* que refon dotze hores d'un dia en tot just una hora i mitja... I quan Antonietta, abocada a la finestra de la cuina que dona al pati de llums, crida tràgicament el nom de Gabriele, un no voldria que el fosc final arribés tan aviat.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andresotorra@gmail.com

Des del carrer

Gerard Reverté, seminarista de Tortosa i autor del «Party Bíblic»

«El joc és un bon camí per apropar els nens a Jesús»

Samuel Gutiérrez

Gerard Reverté (Sant Carles de la Ràpita, 1990) és un apassionat de la catequesi i de la pastoral. Des de fa uns quants anys cerca nous mètodes i llenguatges perquè infants i joves coneguin i visquin el missatge de Jesús. Amb l'objectiu d'apropar-los a la Bíblia d'una forma divertida acaba de publicar a l'editorial San Pablo un joc de taula ideal per a la catequesi, la classe de religió i la família: el Party Bíblic. El jove seminarista de Tortosa està convençut que el joc ha estat des de sempre un instrument privilegiat d'evangelització: «És la millor manera que un infant s'apropi a Jesús.»

Què fa un seminarista fent un joc de taula sobre la Bíblia?

Fa un any, una nit amb els amics vam jugar al tradicional joc de taula *Party & Co* i em vaig divertir moltíssim. En la meua obsessió de cercar nous mètodes i llenguatges per a la catequesi, vaig pensar que aquest joc es podria adaptar molt bé a l'àmbit pastoral. Dues setmanes més tard ja havia dissenyat el tauler i les fitxes i l'estava provant amb els nens de la postcomunió. Ells són sempre els meus conilletts d'índia, amb els qui «verifico» les novetats. El Party Bíblic va tenir molt d'èxit, els va agradar moltíssim!

Per què vas decidir comercialitzar-lo?

Va ser per casualitat. Un dia que estàvem a la Llibreria Paulines un company seminarista va dir a les germanes que jo havia fet un joc i elles em van demanar de portar-lo per veure'l. El van enviar a Madrid i sembla que els va agradar. He d'agrair molt la confiança de les germanes Saveria i Magdalena, que han cregut en aquest projecte des del primer dia i han fet possible que es publicués gairebé al mateix temps en castellà i en català.

S'aprèn més i millor a través del joc?

Sí, per descomptat! És una de les millors maneres perquè un infant s'apropi a Jesús. I què millor que fer-ho jugant! Amb aquest joc s'afavoreix l'entreteniment i al mateix temps el coneixement bàsic de la Bíblia, la vida de Jesús i els temps litúrgics. A través de la mímica, el dibuix, les paraules prohibides i les preguntes es convida els infants a endinsar-se, de manera divertida i amena, en el món apassionant dels fets i personatges bíblics. També cal dir que en aquest joc és molt important el paper del dinamitzador, ja sigui el catequista, el professor de religió o el pare o mare de família, perquè caldrà anar adaptant el joc a les necessitats, la situació i el nivell de cada grup.

Un nivell que, malauradament,

avui no deu ser gaire alt...

Les noves generacions pugen més fluixetes en cultura bíblica. Això és un fet. I jocs com aquest poden ajudar a anar apujant de mica en mica el nivell. L'objectiu, però, no és que arribin a memoritzar moltes coses sinó que allò que han après i descobert amb el joc ho puguin traslladar a la seva vida. He volgut anar a l'essencial, al que és bàsic de la nostra fe...

Creus que hi ha un buit de material lúdic en el camp pastoral?

Hi ha recursos i altres jocs per a la catequesi, però costa trobar-los i no es difonen gaire. També cal dir que a diferència del que passa en el món evangèlic, entre els catòlics encara no hi ha una aposta seriosa i professional en aquest camp.

Pensant-ho millor

Carme Borbonès
Presidenta de
Càritas Catalunya

Del «contracte social» al «contracte mercantil» (2)

L'actual situació econòmica limita l'accés als serveis socials. Els ajustaments en la despesa pública esdevenen les línies bàsiques que guien les decisions polítiques i, en conseqüència, s'endureix l'esforç contributiu i s'està produint un clar retrocés del principi de ciutadania social, a poc a poc, va desapareixent la idea que cal potenciar una veritable inclusió activa.

El principi d'austeritat no és neutral en termes «redistributius», s'ha posat de manifest que aquestes polítiques generen més desigualtat, pobresa i exclusió. S'està produint un canvi en els plantejaments bàsics de la nostra societat en la qual la garantia de drets socials és desplaçada pels principis econòmics i neoliberals. A més, el treball tampoc no garanteix drets, sovint esdevé un espai de vulnerabilitat que va acompanyat de situacions de pèrdua de capacitat econòmica, relacional i personal que cronifiquen situacions de fragilitat social.

Situacions que generen més demanda i alhora poden oferir menys recursos per la disminució en inversió social. Es produeix una «crisi de desprotecció» que acaba considerant els drets com un element assistencial i les persones assistides com a causa de la despesa.

En una part del pensament col·lectiu es va instal·lant la idea que cal engegar un canvi de model de societat. Canvi que comportarà modificacions en el concepte d'individu i de comunitat, un canvi entre els mitjans i els fins. Un model que canviaria el «contracte social» pel «contracte mercantil», traspasant a cada persona la responsabilitat d'aconseguir els recursos bàsics, cada vegada més costosos.

Certament que el moment es pot considerar com una oportunitat de canviar el model econòmic que ha fracassat, però hem de tenir present que les institucions del benestar són el resultat d'un projecte de vida en comú, un projecte de comunitat, humanament insubstituïble.

El nou model ha de superar l'individualisme, ha d'avançar vers la implicació activa de la ciutadania tot reforçant els vincles socials, enfortint els valors cívics que caldrà acompanyar de mesures reguladores per tal de superar la lògica d'un creixement econòmic desenfrenat, desenvolupat al marge de la societat i sobretot, cal apostar per una regeneració a fons d'algunes institucions.

Rauxa

Amor i vida nova

Per Pasqua la mort en creu deixa pas a la Resurrecció de Crist, el triomf de la llum i la vida. La Resurrecció de Crist, que obre la porta a la nostra, només té sentit gràcies a l'amor absolut i incondicional de Déu. Tan sols el veritable amor pot engendrar vida veritable que perduri per sempre malgrat les creus que ens toqui viure al llarg de la vida. L'amor no nega ni evita la creu, l'assumeix i la transforma. L'amor com a principi de vida es va manifestar en plenitud únicament en Jesucrist. Però aquest amor de Déu

irradia i té efectes reals en tota la humanitat i en tota la creació, perquè són obra d'Ell; la primavera, amb l'esclat de les flors, la brotada de totes les plantes i la revifada de la pluja, ens parla directament del misteri de l'amor vivificador de Déu; l'engendrament d'una nova vida humana no és tan sols un fenomen biològic, sinó que també ha de ser fruit de l'amor humà. El món i l'home tenen l'origen en l'amor gratuït i incondicional de Déu i per Pasqua els cristians celebrem i donem gràcies per aquest do que ni la mort no pot destruir.

Eduard Brufau

